

BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH
TỔNG CỤC THỂ DỤC THỂ THAO
TRUNG TÂM THÔNG TIN THỂ DỤC THỂ THAO

Thông tin

TỔNG HỢP

(BẢN TIN NỘI BỘ PHỤC VỤ QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC NGÀNH TDTT)

Số: 47

*Thiết chế TDTT cơ sở, mô hình và cách thức quản lý
TDTT cơ sở của một số quốc gia trên thế giới*

HÀ NỘI, 3- 2015

Số 47 – Tháng 3/2015

Chuyên đề số 47: Thiết chế TDTT cơ sở, mô hình và cách thức quản lý TDTT cơ sở của một số quốc gia trên thế giới

LỜI NÓI ĐẦU

Hệ thống chính sách phát triển thể dục, thể thao của mỗi quốc gia thể hiện sự quan tâm chăm lo đối với sức khỏe của nhân dân và phòng trào rèn luyện thân thể trên khắp cả nước. Mỗi quốc gia đều ban hành chính sách đầu tư phát triển thể dục thể thao theo qui định của pháp luật phù hợp với đặc điểm vùng miền và đối tượng. Trong quy hoạch phát triển đều có những kế hoạch và chiến lược dài hạn được đưa ra nhằm phát triển thể thao thành tích cao, thể thao chuyên nghiệp, thể thao nhà nghề và thể thao phong trào. Các kế hoạch, quy hoạch đó được cụ thể thông qua việc đầu tư xây dựng cơ bản đối với các công trình thể dục thể thao, dành quỹ đất cho TDTT, trong chiến lược đầu tư cơ sở vật chất cho TDTT, trong các chương trình, chính sách hỗ trợ kinh phí cho các địa phương, khu dân cư, khu đô thị, câu lạc bộ ...theo tỷ lệ thích hợp. Những chính sách này của mỗi quốc gia được bảo đảm thực hiện dưới sự quản lý thống nhất của Chính phủ hoặc một tổ chức được ủy quyền nào đó.

*Để giúp quý độc giả, có cái nhìn tổng quát hơn về các chương trình, chính sách, mục tiêu phát triển TDTT nhất là TDTT quân chủng ở cơ sở, Trung tâm Thông tin TDTT – Tổng cục TDTT giới thiệu Bản thông tin tổng hợp số 47 (tháng 3/2015) với chuyên đề **“Thiết chế thể dục thể thao cơ sở, mô hình và cách thức quản lý thể dục thể thao cơ sở của một số quốc gia trên thế giới”**.*

Trân trọng giới thiệu và cảm ơn quý độc giả đã quan tâm. Mọi góp xin được gửi về Ban biên tập Bản thông tin tổng hợp – Trung tâm Thông tin TDTT – Tổng cục TDTT, 36 Trần Phú, Ba Đình, Hà Nội.

Ban biên tập

MỤC LỤC

Lời nói đầu	3
Phần I. Các khái niệm cơ bản	6
Khái niệm cơ bản	6
Mô hình các câu lạc bộ TDTT vì sức khỏe cộng đồng	9
Phần II. Mô hình và kinh nghiệm quản lý của một số quốc gia trên thế giới	16
Liên Bang Nga (thời kỳ Liên Xô cũ)	16
Hệ thống các tổ chức thể thao của Hoa Kỳ	20
Mô hình các CLB thể thao địa phương của Scotland	24
Nam phi	27
Vương Quốc Anh	31
Thực trạng và cách thức quản lý TDTT ở cơ sở của Malaysia	43
Phần III. Thiết chế thể thao và các xu hướng thay đổi về tư tưởng, chính trị	46
Đại hội thể dục thể thao toàn Châu phi	46
Đại hội thể dục thể thao châu Á	48
Đại hội thể thao liên Mỹ	50

PHẦN I

CÁC KHÁI NIỆM CƠ BẢN

KHÁI NIỆM CƠ BẢN VỀ THIẾT CHẾ TDTT CƠ SỞ

Thiết chế TDTT cơ sở được hiểu như là một nhân tố cơ bản nhất trong việc phát triển nền thể thao của một quốc gia. Tùy theo từng mục đích thành lập, đối tượng tham gia hoạt động hay cách thức quản lý mà các nhân tố cơ bản này luôn có sự thay đổi.

Theo **nghiên cứu của John J. Jackson được nêu trong Tuần san về quản lý thể thao**, thể thao có nhiều cách thức phát triển và tổ chức. Đó có thể là các CLB thể thao dành cho những cá nhân có chung một sở thích; hay là CLB, trung tâm thể chất của một trường tiểu học, THCS một thành phố, một bang; hay có khi là những trung tâm huấn luyện thể thao quốc gia; đôi khi là cơ quan quản lý thể thao của từng địa phương, từng vùng, từng quốc gia, từng khu vực; cũng có thể là các CLB thể thao nhà nghề; hay là các trung tâm thể hình, trung tâm thể dục thẩm mỹ, trung tâm rèn luyện sức khỏe... Tất cả đều là những tổ chức giúp thể thao đến gần hơn với cộng đồng, đồng thời xây dựng những chương trình, chính sách phát triển hợp lý.

Còn trong **một nghiên cứu của Trường Đại học Navarra**, thiết chế cơ bản của TDTT được chia thành 3 nhóm, gồm: cách thức điều hành, tính chất riêng biệt của từng môn, và tính chất riêng biệt của từng giải đấu.

Hay trong **một tài liệu có tên “Tổng hợp các danh mục TDTT cơ sở”**, có rất nhiều các dạng thiết chế TDTT cơ sở, gồm:

- **Nhóm các CLB nhà nghề, bán nhà nghề, chuyên nghiệp, nghiệp dư**
- **Hiệp hội các môn thể thao**
- **Trung tâm thể thao cộng đồng**

Đây là một tổ chức phi lợi nhuận, được thành lập với mục đích vận hành, bảo dưỡng hệ thống các trang thiết bị thể thao phục vụ trẻ em và cộng đồng dân cư trong khu vực. Thông thường hệ thống các trang thiết bị cơ bản gồm: bể bơi, các thiết bị nâng cao thể lực cá nhân, khu vực sân tập, sân bóng đá, sân bóng rổ...

▪ ***Trung tâm huấn luyện thể thao quốc gia***

Trung tâm huấn luyện thể thao quốc gia là một tổ chức được thành lập với mục tiêu chính là tập hợp các VĐV tài năng, tập luyện theo những giáo trình bài bản, với chế độ dinh dưỡng khoa học, giúp nâng cao thành tích VĐV và giành chiến thắng tại các giải đấu thể thao quan trọng.

▪ ***Trung tâm huấn luyện thể thao thanh thiếu niên nhi đồng***

Các trung tâm này được thành lập với mục đích chính là xây dựng không gian, địa điểm, tạo cơ hội giúp các em nhỏ được tiếp xúc với thể thao nhiều nhất có thể, với hệ thống cơ sở vật chất, trang thiết bị cơ bản như bể bơi, nhà luyện tập, nhà thi đấu, công viên thể thao ngoài trời...

Thông thường các trung tâm này do các đơn vị tại chính địa phương trực tiếp quản lý và khai thác. Lệ phí tham gia trung tâm thể thao ở một số quốc gia hoặc khu vực lại mất phí, nhưng có những nơi phí tham gia sinh hoạt cho các thành viên được miễn phí do một khoản quỹ nhất định trong việc phát triển thể thao chi trả. Ở những trung tâm thể thao thu phí, khoản phí thu được sẽ phục vụ cho việc chi trả các hoạt động cơ bản như: điện nước, nâng cấp, sửa sang địa điểm tập luyện...

▪ ***Các trường đào tạo thể thao chuyên nghiệp***

Các trường đào tạo thể thao chuyên nghiệp là hệ thống các trường đào tạo về thể thao chính quy của một quốc gia, và luôn nhận được những ưu đãi, quan tâm đặc biệt đến từ Chính phủ. Thông thường các trường này sẽ cung cấp học bổng cho các VĐV đã có thành tích thi đấu xuất sắc tại các giải đấu thể thao quốc tế hoặc khu vực. Hay đôi khi đó là các cá nhân được nhận định là những “thiên tài” trong thể thao.

Trong tài liệu về “**Các yếu tố cơ bản phát triển một tổ chức thể thao**”, các nhà nghiên cứu định nghĩa chung các tổ chức thể thao cơ sở là nhóm các tổ chức có những hoạt động trực tiếp lên sự phát triển của thể thao. Mặc dù mỗi tổ chức lại có những mục tiêu hoạt động, nhiệm vụ hay phương thức phát triển khác nhau, nhưng tất cả đều chung một mục đích là khuyến khích sự phát triển của thể thao đến với cộng đồng. Các nhà nghiên cứu chỉ ra có 3 tính chất riêng biệt của các tổ chức thể thao cơ bản, gồm: các tổ chức nhà nước, các tổ chức chuyên nghiệp và các tổ chức thể thao cộng đồng.

Trong khi loại hình tổ chức đầu tiên (các tổ chức thể thao nhà nước) đề cập đến nhóm các tổ chức thể thao trực thuộc Chính phủ, chịu trách nhiệm chính trong

việc quản lý, xây dựng các điều luật cơ bản, thúc đẩy sự phát triển của thể thao trên mọi cấp độ, và đảm bảo sự công bằng, liêm minh của thể thao trong tất cả các giải đấu cũng như các sự kiện thể thao.

Ở loại hình tổ chức thứ hai (các tổ chức thể thao chuyên nghiệp) lại nhắc đến nhóm các tổ chức chịu trách nhiệm chính trong việc xây dựng hệ thống luật thi đấu không đi ngược với những điều luật cơ bản của thể thao, đồng thời xây dựng chương trình phát triển môn thể thao tầm trung và dài hạn, hướng tới những giải đấu thể thao chuyên nghiệp trong tương lai.

Tổ chức thể thao thứ ba (các tổ chức thể thao cộng đồng) được xem như các tổ chức giúp phát triển thể thao theo định hướng thể thao quần chúng, thể thao cho mọi người.

Dưới đây là bảng tổng hợp so sánh về mục tiêu, định hướng phát triển, các hoạt động cơ bản, cũng như các ví dụ về 3 nhóm tổ chức thể thao cơ bản trên.

	Các tổ chức thể thao nhà nước	Các tổ chức thể thao chuyên nghiệp	Các tổ chức thể thao cộng đồng
Mục tiêu	Thúc đẩy sự phát triển của thể thao ở mọi cấp độ trên địa bàn cả nước hoặc trên một vùng	Khuyến khích sự tham gia luyện tập tích cực, thi đấu hết mình của các VĐV tại các giải đấu thể thao chuyên nghiệp	Khuyến khích sự phát triển của thể thao theo đúng xu hướng phát triển nhu cầu của cộng đồng

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Quản lý các môn thể thao; ▪ Đảm bảo sự phát triển của thể thao ở mọi cấp độ; ▪ Đảm bảo tính công bằng, liên minh ở các giải thể thao; ▪ Xây dựng hệ thống luật thể thao... 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Xây dựng và tổ chức các giải đấu thể thao theo đúng hệ thống luật thể thao do nhà nước ban hành; ▪ Xây dựng hệ thống các điều lệ thi đấu trước mỗi giải thể thao... 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Xây dựng các chương trình, các hoạt động thể thao ngoại khóa với mục đích giải trí, thu hút sự quan tâm của cộng đồng; ▪ Quản lý, điều hành hệ thống các trung tâm giải trí, trung tâm luyện tập thể thao cộng đồng...
Các hoạt động	Xây dựng các chương trình phát triển, điều phối sự hoạt động của thể thao quốc gia, hoặc của nhiều quốc gia trên thế giới	Xây dựng hệ thống các điều luật thi đấu, các chương trình, kế hoạch phát triển môn theo từng thời kỳ	Xây dựng các chương trình thể thao quần chúng, đưa thể thao đến gần hơn với cộng đồng
Ví dụ	Bộ Thể thao quốc gia, Ủy ban Olympic quốc gia, Liên đoàn Thể thao quốc tế...	Các Liên đoàn, Hiệp hội thể thao quốc gia	Các CLB, trung tâm thể thao địa phương, trung tâm thể hình, các trường đại học TDTT...

Phuong Ngọc tổng hợp (theo Wikipedia, Journal of Sport Management và Structural characteristics of Sport organizations)

MÔ HÌNH CÁC CLB THỂ THAO VÌ SỨC KHỎE CỘNG ĐỒNG

Giới thiệu

Câu lạc bộ thể thao vì sức khỏe cộng đồng là tuyến chỉ đạo, hướng dẫn các câu lạc bộ thể thao tự nguyện tại địa phương. Mục đích của việc hướng dẫn này nhằm khuyến khích các câu lạc bộ thể thao đầu tư thêm về hoạt động y tế liên quan.

Có hai cách để câu lạc bộ có thể xem xét vấn đề tăng cường chăm sóc y tế trong các hoạt động của mình. Thứ nhất, câu lạc bộ có thể lập ra một chương trình hoạt động thể chất theo định hướng tăng cường sức khỏe, mà thường là bổ sung hoặc áp dụng các hình thức hoạt động mới của câu lạc bộ. Những hướng dẫn này được thiết kế để hỗ trợ các câu lạc bộ triển khai hoạt động theo chương trình với các bước cụ thể nhằm phát triển sức khỏe, tăng cường hoạt động thể chất trong các hoạt động của mình.

Thứ hai, câu lạc bộ có thể phát triển thêm ở lĩnh vực y tế, chăm sóc sức khỏe trong các hoạt động thể dục thể thao. Điều này có nghĩa là công nhận rộng rãi hơn vấn đề y tế trong hoạt động, tổ chức và các nguyên tắc hoạt động của câu lạc bộ. Cách thứ hai nói trên cũng có thể được bắt đầu dưới dạng một chương trình, nhưng mục đích cuối cùng là để tích hợp việc đẩy mạnh công tác y tế như một phần cốt lõi của hoạt động thể thao hiện có.

Có rất nhiều lợi ích cho những câu lạc bộ thực hiện theo hướng dẫn này. Trước hết, phải kể đến các văn bản hướng dẫn tương đối đầy đủ, cung cấp giải pháp phát triển lĩnh vực y tế trong các hoạt động của câu lạc bộ.

Việc tăng cường chăm sóc sức khỏe, khiến cho câu lạc bộ có thể chứng minh tầm quan trọng và những đóng góp của mình cho mục tiêu đã được xác định rõ ràng về sức khỏe cộng đồng. Điều này rất quan trọng bởi vì các tổ chức quản lý đang ngày càng mong muốn các câu lạc bộ thể thao góp phần thực hiện các mục tiêu nêu trên. Bằng cách này, các câu lạc bộ thể thao có thể được ghi nhận nhiều hơn về tính tích cực trong việc chăm sóc sức khỏe, y tế cộng đồng.

Thứ ba, phương pháp này có thể khơi dậy sự quan tâm rộng hơn đến các hoạt động của câu lạc bộ và tăng khả năng tuyển thêm thành viên mới.

Thứ tư, các hướng dẫn này sẽ giúp các câu lạc bộ có hồ sơ năng lực và chứng minh được chất lượng chương trình của họ khi so sánh với các nhà cung cấp dịch vụ y tế, chăm sóc sức khỏe khác và họ sẽ giành được vị thế tiếp thị tốt hơn.

Mục đích cơ bản của các Câu lạc bộ thể thao là đẩy mạnh công tác y tế trong các hoạt động thể thao. Tuy nhiên, ý nghĩa này còn chưa được mọi người biết đến hoặc được công nhận một cách thỏa đáng.

Thông qua chỉ đạo tập trung, các câu lạc bộ có thể khai thác công việc đã thực hiện và tiềm năng hiện có cho hoạt động thể chất tăng cường sức khỏe. Số lượng các bằng chứng khoa học tăng lên gần đây càng làm nổi bật vai trò của hoạt động thể chất như là một giải pháp y tế cơ bản, thúc đẩy hành vi của con người với nhiều lợi ích sức khỏe tích cực.

Bằng chứng mạnh mẽ này đã thuyết phục các quan chức y tế hàng đầu như Tổ chức Y tế Thế giới và Liên minh châu Âu đưa các hoạt động thể chất vào những biện pháp quan trọng trong chính sách xúc tiến công tác y tế của họ. EU (2008) đã ban hành các văn bản hướng dẫn hoạt động công cộng riêng của mình và đưa ra những lập luận về những hoạt động cụ thể của quốc gia. Gần đây nhất WHO (2010) đã ban hành các khuyến nghị về hoạt động thể chất toàn cầu để hướng dẫn các quốc gia thành viên trong nỗ lực tăng cường công tác y tế quốc gia của họ.

Tất cả các khuyến nghị (của EU, Mỹ và WHO) về hoạt động thể chất, cùng với các hoạt động thể chất cường độ vừa phải được chú trọng trước đây, đã làm nổi bật tầm quan trọng của hoạt động thể chất. Cơ sở tri thức mới này trao cho cộng đồng thể thao một cơ hội thử thách để góp phần vào việc thúc đẩy công tác chăm sóc sức khỏe cộng đồng. Mặc dù thể thao đối với tất cả các ngành trong đó có các tổ chức như Liên đoàn các công ty thể thao châu Âu (EFCS), Tổ chức thể thao phi chính phủ châu Âu (ENGSO), Hoạt động thể chất tăng cường sức khỏe châu Âu (HEPA), ... đã công nhận hoạt động thể chất tăng cường sức khỏe là một lĩnh vực mới quan trọng của các hoạt động thể thao, như một phong trào dân sự trên toàn thế giới có tiềm năng to lớn để thúc đẩy công tác y tế cộng đồng thông qua các hoạt động thể thao.

Cùng với đầu tư xây dựng các văn bản hướng dẫn quốc tế và chính sách công, điều quan trọng là tập trung vào hành động thực tế trên nền tảng của hệ thống thể thao quốc gia, các câu lạc bộ thể thao cấp địa phương. Để đẩy mạnh hoạt động tăng cường sức khỏe của các môn thể thao cơ bản, cần phải xác định các góc độ về y tế trong môi trường câu lạc bộ thể dục thể thao. Đương nhiên, điều này không thể có được ngay sau một đêm, cũng không thể trở thành hiện thực bằng cách thâm nhập vào tất cả các CLB. Đây là chuỗi các hoạt động tiến bộ theo thời gian và phải có nghiên cứu khoa học cụ thể.

Câu lạc bộ thể thao vì sức khỏe cộng đồng đưa ra sáng kiến thực hiện nhiệm vụ khó khăn này bằng cách cung cấp văn bản hướng dẫn cho các câu lạc bộ; làm thế nào một câu lạc bộ thể thao có thể xác định tiêu chí nâng cao sức khỏe là một trong những mục tiêu của mình và bắt đầu phát triển các hoạt động tăng cường sức khỏe dưới dạng thức một chương trình đã được thiết kế. Cuối cùng, điều này có thể dẫn đến sự công nhận việc thúc đẩy công tác chăm sóc sức khỏe là một phần chức năng cơ bản của các câu lạc bộ.

Chương trình câu lạc bộ thể thao vì sức khỏe cộng đồng được EU Sport tài trợ, lần đầu tiên vào năm 2009. Trong dự án Câu lạc bộ thể thao vì sức khỏe cộng đồng đã được EU tài trợ có nhiều dự án công việc hướng tới các vấn đề về hệ thống cấp chứng chỉ, quản lý chất lượng, đào tạo hướng dẫn viên, hồ sơ sức khỏe của các môn thể thao khác nhau, quản lý câu lạc bộ, hệ thống tài chính và đánh giá... Kết quả của các chương trình đã được tích hợp từng phần vào tài liệu hướng dẫn hay chi tiết của mỗi tài liệu mà EU công bố.

a. Cơ sở xây dựng chương trình Câu lạc bộ thể thao vì sức khỏe cộng đồng

Chính sách "Sách trắng về thể thao" của Liên minh châu Âu đã đề cao tính cấp thiết trong việc thúc đẩy công tác y tế thông qua thể thao. Trong tài liệu có nêu: "Là một công cụ của hoạt động thể chất tăng cường sức khỏe, phong trào thể dục thể thao có ảnh hưởng lớn hơn bất kỳ phong trào xã hội nào khác. Tuy nhiên, tiềm năng được công nhận của phong trào thể dục thể thao khuyến khích các hoạt động thể chất vì sức khỏe cộng đồng vẫn chưa được tận dụng thường xuyên và cần phải được phát triển. Các tổ chức thể thao được khuyến khích khai thác tiềm năng hoạt động thể chất tăng cường sức khỏe và tiến hành các hoạt động hướng tới mục tiêu này ". Và hơn nữa: " Ủy ban châu Âu sẽ lấy hoạt động thể chất tăng cường sức khỏe làm nền tảng cho những hoạt động thể thao liên quan đến nó ". Tuyên bố của chính sách này là tăng cường một cách mạnh mẽ nhất có thể cho cộng đồng thể thao để khởi xướng các hành động vì sức khỏe liên quan. Đó là một cơ sở đúng đắn, một nhiệm vụ, cần bắt tay vào thực hiện.

Tài liệu hướng dẫn này là giai đoạn thứ ba trong quá trình xây dựng các văn bản hướng dẫn cho các chương trình quảng bá về công tác chăm sóc sức khỏe trong thiết chế câu lạc bộ thể thao.

Giai đoạn đầu tiên là, các dự án do EU tài trợ, thiết lập mạng lưới toàn châu Âu để quảng bá các hoạt động thể chất tăng cường sức khỏe, trong đó đã ban hành văn bản hướng dẫn dành cho các Chương trình hoạt động thể chất tăng cường sức

khỏe từ 10 năm trước đây. Những hướng dẫn này tập trung vào việc thúc đẩy hoạt động thể chất với cường độ vừa phải chủ yếu trong các thiết chế liên quan đến y tế mà không cần xem xét cụ thể đối với lĩnh vực thể thao.

Trong giai đoạn thứ hai, chương trình được áp dụng làm cơ sở hướng dẫn các câu lạc bộ thể thao thực hiện việc chăm sóc sức khỏe. Các tổ chức như: Liên đoàn các công ty thể thao châu Âu (EFCS), Tổ chức thể thao phi chính phủ châu Âu (ENGSO), Hoạt động thể chất tăng cường sức khỏe châu Âu (HEPA), ... và Hiệp hội thể thao cho mọi người Phần Lan (Kokko et al. 2009) đã ban hành các chương trình này.

Nội dung các chương trình tập trung cụ thể vào những câu lạc bộ thể thao là môi trường cho việc phổ biến các hoạt động thể chất tăng cường sức khỏe. Các tài liệu hướng dẫn hiện nay là sự tiếp nối trực tiếp các hướng dẫn trước đó sau khi Câu lạc bộ thể thao vì sức khỏe cộng đồng đã được thành lập với tư cách là một nhóm công tác trong mạng lưới HEPA châu Âu và sau khi nhận được dự án tài trợ từ Liên minh châu Âu vào năm 2009.

b. Khuôn khổ của Câu lạc bộ Thể thao vì sức khỏe cộng đồng

Các biện luận cho khái niệm Câu lạc bộ Thể thao vì sức khỏe cộng đồng bao gồm 4 yếu tố cơ bản, đầu tiên là định hướng y tế tại các câu lạc bộ thể thao và sau đó đến các chương trình thể thao theo định hướng sức khỏe. Những yếu tố cơ bản gồm những khái niệm hiện tại và các thuật ngữ liên quan đến hoạt động thể chất và y tế, câu lạc bộ thể thao là một tổ chức dân sự, nguồn vốn xã hội trong các hoạt động câu lạc bộ thể thao và những ảnh hưởng của hoạt động thể chất và thể thao khác nhau đối với sức khỏe.

Trong mối tương quan giữa hoạt động thể chất và sức khỏe, hoạt động thể chất là khái niệm bao trùm trong đó thể hiện các hoạt động thể chất theo hàng ngày (tại nơi làm việc, ở nhà, trong khi vận chuyển, trong khi giải trí, thời gian). Hoạt động thể chất tăng cường sức khỏe (HEPA) bao gồm tất cả các hoạt động có lợi cho sức khỏe và chức năng cơ thể mà không làm tổn hại quá mức hoặc nguy cơ về sức khỏe.

Với mối quan hệ đã trình bày ở trên, một câu lạc bộ thể thao có thể tổ chức các loại hình hoạt động liên quan đến chăm sóc sức khỏe. Các hoạt động có thể tập trung vào việc tuyên truyền về sức khỏe khi tập luyện thể thao (các hoạt động đó chủ yếu là các bài tập thể lực của môn thể thao nhất định). Lựa chọn thứ hai là tập trung tuyên truyền về hoạt động thể thao tăng cường sức khỏe (trong trường hợp này, câu lạc bộ có thể phát động tổ chức các nhóm người mới tập với

cường độ tập luyện thấp để kích thích những người ít vận động).

Và, sự lựa chọn thứ ba là tăng cường sức khỏe với một tổ hợp rộng lớn hơn các hoạt động và các chủ đề chăm sóc sức khỏe ví dụ như dinh dưỡng lành mạnh và môi trường không khói thuốc.

Trong hệ thống Câu lạc bộ thể thao vì sức khỏe cộng đồng, các câu lạc bộ thể thao được coi là tổ chức dân sự tự nguyện, tồn tại bởi các hoạt động dân sự tự do của người dân. Họ có logic hoạt động của mình do mô hình hoạt động và quy trình tổ chức kinh doanh hoặc hành chính công không nhất thiết phải chính quy. Các câu lạc bộ thể thao của các tổ chức dân sự không tồn tại trong môi trường cách biệt mà chúng lệ thuộc vào sự thay đổi và xu hướng của môi trường văn hóa - xã hội nói chung (Koski 2009).

Câu lạc bộ thể thao có một vai trò đáng kể trong tổ chức dân sự ở nhiều nước châu Âu. Các tổ chức dân sự như các câu lạc bộ thể thao là những nơi thể hiện và tạo ra vốn xã hội. Ví dụ, các mạng xã hội không chỉ quan trọng đối với sự phồn vinh của một xã hội mà còn quan trọng đối với hạnh phúc và sức khỏe của một cá nhân. Xây dựng nguồn vốn xã hội có thể được xem như là một chức năng quan trọng của các câu lạc bộ thể thao vì sức khỏe cộng đồng đang diễn ra trong xã hội như các mạng xã hội và sự tương tác tích cực giữa các công dân.

Tất cả những bằng chứng về ảnh hưởng sức khỏe và các mối tương quan giữa hoạt động thể chất và sức khỏe, đã dẫn đến sự công nhận mạnh mẽ hơn đối với các hoạt động thể chất và các tài liệu hướng dẫn khác nhau.

Quan điểm của thể thao hiện đại cho rằng các hoạt động thể chất với cường độ mạnh mẽ, khoa học, phù hợp rõ ràng giúp tăng cường sức khỏe hơn. Trong khi các khuyến cáo về hoạt động thể chất trước đó tập trung nhiều vào các hoạt động thể chất có cường độ vừa phải, ví dụ: các hoạt động như đi bộ, đi xe đạp và làm vườn thì các khuyến cáo mới tuyên bố rằng cả hoạt động cường độ vừa phải và hoạt động cường độ mạnh mẽ, hoặc kết hợp của cả hai đều có lợi cho sức khỏe.

Các khuyến cáo cũng nêu rõ các hoạt động cường độ cao hơn sẽ có tác dụng cải thiện sức khỏe tốt hơn so với các hoạt động cường độ vừa phải. Kiến thức mới này đang mời gọi các môn thể thao đóng góp một cách nghiêm túc cho cộng đồng.

Những lợi ích sức khỏe của các môn thể thao cụ thể hiện vẫn còn khan hiếm các bằng chứng có độ tin cậy cao. Để tranh luận nghiêm túc về ý nghĩa đối với sức khỏe cộng đồng của thể thao và tận dụng nó nhiều hơn, tốt hơn

cần phải có bằng chứng.

Để tạo ra hiệu quả tăng cường sức khỏe cộng đồng của thể thao, cần phải hiểu rõ hơn về sự cân bằng giữa lợi ích sức khỏe và những nguy cơ có thể xảy ra khi tập luyện các môn thể thao khác nhau. Để làm được điều này, cần phải cung cấp hồ sơ y tế cho các môn thể thao trên cơ sở xem xét các đặc điểm sinh lý, sinh hóa cơ đã được biết đến của các môn thể thao khác nhau. Đây sẽ là một bước khởi đầu hữu ích trong việc phát triển các môn thể thao cho các chương trình y tế - sức khỏe cộng đồng. Khi các câu lạc bộ thể thao nhận thức được cơ sở khoa học của các hồ sơ y tế về môn thể thao của họ, họ sẽ đưa ra được những giải pháp hoạt động thể chất vì sức khỏe liên quan đến kế hoạch và các chương trình thể thao trong khuôn khổ tăng cường sức khỏe.

Thực tế các câu lạc bộ thể thao vì sức khỏe cộng đồng cần phải hoạt động dựa trên những bằng chứng khoa học đáng tin cậy, đồng thời những người tham gia tập luyện ở câu lạc bộ này đều mang tính tự nguyện nên càng cần trang bị các kiến thức khoa học, cũng như cần nhận thức các giá trị hoạt động trong câu lạc bộ này. Ba khía cạnh trong các hoạt động câu lạc bộ thể thao, đó là giá trị xã hội, giá trị thể chất và giá trị tinh thần.

Thật vậy, thông qua các yếu tố khác, như hoạt động xã hội hoặc trải nghiệm những thú vui, có thể tạo được nguồn lực xã hội về sức khỏe và tinh thần, thậm chí với bất kể hoạt động thể chất nào. Điều quan trọng là phải nhận thức được rằng, hoạt động thể chất có rất nhiều ảnh hưởng tốt đối với sức khỏe, xã hội và tinh thần. Điều này càng nhấn mạnh tiềm năng tăng cường và chăm sóc sức khỏe rộng lớn của các hoạt động câu lạc bộ thể thao.

Hoạt động của câu lạc bộ thể thao có tiềm năng rất lớn không chỉ trong việc thúc đẩy hoạt động thể chất mà cả trong việc nâng cao sức khỏe nói chung. Hoạt động câu lạc bộ thể thao thu hút được một số lượng lớn người dân. Các hoạt động câu lạc bộ là tự nguyện đối với cả ban tổ chức và những người tham gia. Điều này tạo ra một bầu không khí thân mật để tìm hiểu và giáo dục các vấn đề liên quan đến sức khỏe. Nhờ đó, các câu lạc bộ thể thao có cơ hội lựa chọn định hướng, chú trọng nâng cao sức khỏe thông qua các môn thể thao khác nhau. Khi đạt trạng thái sẵn sàng cho việc thay đổi, các câu lạc bộ thể thao có thể bắt tay vào thực hiện công tác phát triển trên cơ sở thiết chế đã được xây dựng.

Về nguyên tắc, câu lạc bộ sẽ có thể cung cấp các chương trình hoạt động thể chất liên quan sức khỏe. Các chương trình này có thể là môn thể thao truyền thống cho tất cả các hoạt động, chương trình tập luyện đặc

biệt hoặc các hoạt động thể chất theo phong cách sống. Tuy nhiên, thách thức là làm thế nào để các câu lạc bộ thể thao có thể tổ chức các chương trình như vậy, trong khi vai trò của các câu lạc bộ là thúc đẩy các hoạt động thể chất trong một khái niệm rộng hơn chứ không chỉ là các hoạt động thể dục thể thao cơ bản. Những hướng dẫn này được thiết kế để hỗ trợ các câu lạc bộ thể thao bắt đầu các chương trình theo định hướng sức khỏe cụ thể, mà cuối cùng có thể dẫn tới yếu tố nâng cao sức khỏe lâu dài trong các hoạt động câu lạc bộ thể thao.

c. Tính chất của Câu lạc bộ thể thao vì sức khỏe cộng đồng

Mục tiêu chung của các hướng dẫn là khuyến khích các câu lạc bộ thể thao công nhận quan điểm về sức khỏe trong mục tiêu phát triển của họ để lên kế hoạch và thực hiện các chương trình hoạt động thể chất tăng cường sức khỏe song song cùng lúc hoặc như một phần của các hoạt động thể thao tại câu lạc bộ.

Ngoài ra, các hướng dẫn còn nhằm vào việc giúp ngành thể thao đưa vấn đề sức khỏe vào chương trình thể thao.

Hướng dẫn của Câu lạc bộ thể thao vì sức khỏe cộng đồng khuyến khích các câu lạc bộ thể thao rà soát các môn thể thao của mình và tiềm năng tăng cường sức khỏe cộng đồng của nó thông qua việc thực hiện các hoạt động thể chất tăng cường sức khỏe có liên quan tới môn thể thao đã nói ở trên. Một mục tiêu nữa của hướng dẫn này là gia tăng sự hợp tác giữa ngành thể dục thể thao và ngành y tế. Điều này có thể được thực hiện ở cả cấp quốc gia và cấp địa phương. Trong suốt quá trình thực hiện các mục tiêu trên, các câu lạc bộ thể thao sẽ đáp ứng phần trách nhiệm của mình, chia sẻ gánh nặng về y tế cộng đồng mà xã hội phương Tây đang gặp phải hiện nay và cả sau này.

Chương trình Câu lạc bộ thể thao vì sức khỏe cộng đồng có thể được phát triển ở 4 cấp độ khác nhau. Hai cấp độ đầu tiên liên quan đến một câu lạc bộ thể thao duy nhất. Một câu lạc bộ có thể phát triển những nỗ lực tăng cường sức khỏe một cách chuyên biệt hoặc có thể phát triển hoạt động của mình theo quan điểm rộng hơn về sức khỏe. Cấp độ thứ ba chỉ ra khả năng cho một nhóm các câu lạc bộ thể thao cùng phát triển chương trình thể thao vì sức khỏe cộng đồng. Và cấp độ thứ tư nhấn mạnh vai trò của các tổ chức thể thao quốc gia và khu vực trong việc phát triển các chương trình câu lạc bộ thể thao vì sức khỏe cộng đồng.

Hồng Anh (biên dịch theo Sports Club for Health)

PHẦN II

MÔ HÌNH VÀ KINH NGHIỆM QUẢN LÝ CỦA MỘT SỐ QUỐC GIA TRÊN THẾ GIỚI

LIÊN BANG NGA (THỜI KỲ LIÊN XÔ CŨ)

Thiết chế TDTT cơ sở của chính quyền Liên Xô những năm 1935 đến năm 1991

Phát triển thể thao dài hạn được xem là một trong những định hướng quan trọng của Chính phủ Liên Xô. Đặc biệt trong đó phải kể đến việc xây dựng và quản lý thành công hệ thống thiết chế cơ sở TDTT với mục tiêu tổ chức những địa điểm phục vụ hoạt động TDTT cho người dân cũng như phát triển thể thao thành tích cao của quốc gia.

Thiết chế TDTT cơ sở của chính quyền Liên Xô giai đoạn này được biết đến với tên gọi Hội Thể thao tự nguyện (VSS - Dobrovolnye Sportivye Obshestva), với chức năng và nhiệm vụ chính trong việc phát triển hệ thống giáo dục thể chất địa phương, đồng thời thúc đẩy sự lớn mạnh của các môn thể thao phổ thông, thể thao thành tích cao, hướng tới phát triển thể thao chuyên nghiệp. VSS khuyến khích mọi công dân, từ những nhân viên văn phòng, cho đến các bạn học sinh – sinh viên, từ các cán bộ đang làm việc trong lực lượng quốc phòng, an ninh, hàng không, cho đến đội ngũ VDV, cần tăng cường tham gia vào các hoạt động thể chất, thể thao giải trí, thể thao rèn luyện sức khỏe... và rất nhiều các loại hình thể thao khác nữa. Mục tiêu đầu tiên khi VSS được thành lập là để thúc đẩy sự phát triển của giáo dục thể chất, thể dục thể thao, cung cấp hệ thống các địa điểm luyện tập thể thao, hệ thống các trang thiết bị, dụng cụ cơ bản để phục vụ cho nhu cầu tập luyện tối thiểu, cũng như góp phần tạo điều kiện để các VDV thường xuyên được rèn luyện thể thao ngoài khoảng thời gian luyện tập ở đội tuyển.

Hầu hết các VSS đều được quản lý và giám sát dưới sự chỉ đạo của Chính quyền Liên bang Xô-viết, cũng như các Bộ, Ban, ngành trực thuộc. Theo thống kê, có ít nhất 25 triệu thành viên hoạt động tích cực tại các CLB VSS. Số lượng các HLV, hướng dẫn viên làm việc tại các CLB khoảng hơn 50.000 người.

Một trong những thành công và dấu ấn của VSS là thành lập ra các trường đào tạo thể thao cho thiếu nhi. Trong giai đoạn từ năm 1970 đến năm 1987, VSS đã triển khai thành công và nhân rộng con số các trường thể thao thiếu nhi, từ

khoảng 1350 CLB lên 7500 CLB, trong đó có rất nhiều cá nhân phát triển thành các VĐV chuyên nghiệp từ “cái nôi” đào tạo thể thao cơ bản này. Bên cạnh việc hỗ trợ phát triển kỹ năng cho các VĐV, VSS còn là nơi được trang bị hệ thống cơ sở vật chất, trang thiết bị tập luyện và thi đấu hiện đại nhất tại thời điểm đó.

Lịch sử hình thành và phát triển mô hình thể thao VSS

Mô hình phát triển thể thao theo hình thức VSS đã được hình thành lần đầu tiên vào thế kỷ 17, giai đoạn nước Nga còn nằm dưới quyền cai trị của Nga hoàng. Tiền thân của VSS thời kỳ này là những đơn vị, tổ chức quy mô nhỏ, nằm trong các doanh trại quân đội, hoạt động với mục đích chính là rèn luyện sức khỏe quân dân, nâng cao một số kỹ năng chiến đấu như Bắn cung, Bắn súng, Đấu kiếm, các môn võ đối kháng, tự vệ.

Đến đầu thế kỷ 19, đã xuất hiện rất nhiều các CLB thể thao, các trường đào tạo thể thao cơ bản phục vụ cho đối tượng là tầng lớp quý tộc, đặt tại các thành phố lớn như Matxcova, Saint Petersburg, Kiev.... Các môn thể thao được tập trung phát triển trong giai đoạn này gồm: Đua thuyền, Chèo thuyền, Đấu kiếm, Bơi, Trượt băng, Đua Xe đạp... Đặc biệt trong đó phải kể đến CLB Đua Thuyền buồm đầu tiên được thành lập tại Matxcova và Saint Petersburg, đánh dấu sự phát triển của bộ môn thể thao xã hội này trong giai đoạn đó. Tất cả các CLB và tổ hợp thể thao này đều được vận hành, hoạt động và tài trợ bởi tầng lớp quý tộc, trung lưu, và đặc biệt giới hạn số lượng thành viên tham dự.

Năm 1896, Trung tâm nghiên cứu giáo dục thể chất đầu tiên được thành lập tại thành phố Saint Petersburg, với mục tiêu đào tạo ra các giáo viên, hướng dẫn viên đủ trình độ đào tạo thể chất đến người dân. Sự ra đời của Trung tâm nghiên cứu đầu tiên này đã mở ra sự ra đời của rất nhiều các trung tâm nghiên cứu, phát triển thể thao và giáo dục thể chất trên khắp đất nước Nga thời kỳ đó. Điều này đã giúp cho sự phát triển của thể thao được đi gần hơn đến với người dân, khuyến khích họ tăng cường tham gia các hoạt động rèn luyện sức khỏe, nâng cao thể trạng.

Với sự lớn mạnh của thể thao trong đông đảo quần chúng nhân dân, cũng như mặt bằng về trình độ thể thao đã được nâng lên, Đại hội Thể thao toàn quốc lần đầu tiên của nước Nga thời kỳ đó đã được tổ chức vào năm 1913, tại Kiev, với sự tham gia thi đấu của hơn 600 VĐV, trong đó có cả các VĐV nữ. Đến kỳ Đại hội Thể thao toàn quốc lần thứ 2 tổ chức tại Riga, con số VĐV tham gia đã tăng lên hơn 1000 người, với các nội dung và môn thi đấu đa dạng như Điền kinh cự ly ngắn, cự ly trung bình, Thể dục dụng cụ, Đấu kiếm, Bóng đá phong trào,

Quần vợt, Bơi, Chèo thuyền, Đua Thuyền buồm, 5 môn thể thao phối hợp, Bắn súng, Đua ngựa, và Đua Xe đạp.

Sau giai đoạn Cách mạng tháng 10 Nga, Chính quyền Liên bang Xô- viết đã ký một xác lệnh thành lập Hội đồng Thể thao quốc gia vào năm 1920, với nhiệm vụ chính của tổ chức này là quản lý, định hướng và thúc đẩy sự phát triển của thể thao quốc gia, từ thể thao chuyên nghiệp cho đến thể thao quần chúng, ở mọi lứa tuổi.

Hội Thể thao tự nguyện VSS chính là sản phẩm đầu tiên mà Hội đồng thể thao quốc gia chính thức thành lập và đưa vào hoạt động bắt đầu từ năm 1935. VSS được thành lập với mục đích chính là tạo một nơi để mọi người dân, đặc biệt là các công nhân làm việc tại các ngành công nghiệp khác nhau của Liên Xô thời kỳ đó có thể tham gia vào các hoạt động rèn luyện thể chất. Đó sẽ là nơi mà các công nhân sản xuất ô tô, lắp ráp máy bay, các kỹ thuật viên... tham gia vào các buổi tập thể thao đơn giản và cơ bản, giúp họ có thêm khoảng thời gian giải trí sau chuỗi ngày lao động mệt mỏi. Hay đôi khi các CLB thể thao VSS còn là nơi các em nhỏ, các em học sinh tham gia vào những buổi dã ngoại, những lớp học thể thao ngoài trời...

Các vấn đề về tài chính, trang thiết bị, dụng cụ, sân bãi

Nguồn tài chính hỗ trợ cho việc mua sắm, sửa chữa, nâng cấp hệ thống trang thiết bị, dụng cụ và khu vực sân bãi, nhà thi đấu phục vụ tập luyện và thi đấu của các CLB thể thao VSS đều được Chính quyền Liên bang Xô- viết đầu tư. Theo con số thống kê, thì trong giai đoạn các năm từ 1970 đến

1975, khoản kinh phí lên tới 355 triệu rúp đã được sử dụng vào mục đích trên.

Có rất nhiều SVĐ, nhà thi đấu, địa điểm luyện tập thể thao đã được xây dựng trên khắp đất nước trong giai đoạn 1970 đến 1980, bao gồm: gần 2.500 SVĐ, 59.000 sân bóng đá, 14.400 khu liên hợp thể thao, 10.200 nhà thi đấu thể thao, 950 bể bơi nhân tạo, và hơn 270.000 các sân chơi thể thao cho trẻ em....

Mỗi CLB thể thao VSS đều đại diện cho một vùng, hoặc một bang của Liên bang Xô- viết giai đoạn đó. Và tất cả các thành viên đều cố gắng hết sức mình để mang lại những thành tích xuất sắc trong luyện tập, đặc biệt là trong thi đấu, để ghi lại dấu ấn của địa phương mình tại các giải thể thao toàn quốc diễn ra hàng năm.

Đóng góp của VSS đến thành tích của tuyển thể thao quốc gia tại đấu trường TVH Olympic

Hầu hết các thành viên tham gia tích cực tại các CLB thể thao VSS đều là những đại diện thể thao ưu tú của quốc gia tham dự tranh tài tại TVH Olympic.

Phương Ngọc biên dịch (theo Voluntary Sports Societies in Soviet Union)

HỆ THỐNG CÁC TỔ CHỨC THỂ THAO CỦA HOA KỲ

Có thể nói Hoa Kỳ là một trong những quốc gia có hệ thống các tổ chức quản lý và giám sát việc hoạt động của thể thao đông đảo trên thế giới. Theo thống kê của chính phủ, tính đến thời điểm hiện tại có hơn 30 tổ chức nhà nước đang trực tiếp quản lý và giám sát các hoạt động có liên quan đến lĩnh vực TDTT trên toàn quốc; có hơn 75 triệu thành viên đăng ký tham gia sinh hoạt tại các tổ chức, CLB thể thao; và các CLB thể thao được chia ra nhiều nhóm đối tượng, từ trẻ em, thanh thiếu niên, người khuyết tật, người cao tuổi, học sinh-sinh viên, cho đến các VĐV chuyên nghiệp, VĐV nhà nghề...

Dưới đây là danh sách hệ thống các tổ chức thể thao đang hoạt động tại Hoa Kỳ. Mỗi tổ chức lại có những tổ chức “thành viên” trực thuộc, để giúp các nhà quản lý thuận lợi hơn trong việc giám sát sự phát triển của thể thao quốc gia, cũng như đánh giá được chất lượng luyện tập TDTT của các thành viên. Để thuận lợi hơn cho việc tìm hiểu và nghiên cứu, Ban biên tập sẽ chỉ nêu chi tiết một số những tổ chức quản lý thể thao lớn, cơ bản.

1. Hội Thể thao nghiệp dư quốc gia

Hội Thể thao nghiệp dư quốc gia chính thức ra đời vào năm 1888, với tôn chỉ hoạt động chính của tổ chức là “Thể thao cho mọi người”. Các hoạt động của hội đều hướng tới mục tiêu thúc đẩy sự phát triển của thể thao nghiệp dư, cũng như khuyến khích sự tham gia tích cực của mọi người trong các hoạt động thể chất, nâng cao tinh thần và sức khỏe. Hiện tại Hội có 55 tổ chức trực thuộc, là tất cả 50 bang trên toàn Hoa Kỳ, và 5 tổ chức phát triển đặc biệt.

Hội Thể thao nghiệp dư quốc gia thu hút sự tham gia tích cực của hơn 500.000 thành viên trên khắp cả nước, và tạo việc làm cho hơn 50.000 người.

Hội Thể thao nghiệp dư được vận hành và quản lý trực tiếp bởi các nhà quản lý TDTT của từng bang, và chính những cá nhân này, dựa trên tình hình thực tế phát triển thể thao của địa phương, sẽ là người xây dựng chương trình đào tạo riêng biệt cho từng vùng. Ví dụ như các bang ven biển sẽ tập trung phát triển các môn thể thao biển, hay sẽ có những bang phù hợp để phát triển thể thao mạo hiểm, các môn thể thao mùa đông.

Phí thường niên của thành viên Hội Thể thao nghiệp dư là 16 đô-la Mỹ/người cho người lớn và 14 đô-la Mỹ/người cho trẻ em. Và khoản phí thường niên này sẽ được sử dụng trong việc phát triển TDTT địa phương, bảo dưỡng

trang thiết bị, tổ chức các sự kiện thi đấu thể thao...

2. Hiệp hội Thể thao người khuyết tật Hoa Kỳ

Kể từ khi bắt đầu thành lập vào năm 1967 đến nay, Hiệp hội Thể thao người khuyết tật Hoa Kỳ luôn hướng tới một mục tiêu duy nhất, đây là tạo cơ hội tập luyện, thi đấu thể thao và tham gia vào các hoạt động thể thao giải trí tới cho người khuyết tật ở mọi lứa tuổi, từ các em nhỏ cho đến người cao tuổi. Với hơn 100.000 trung tâm thể thao trực thuộc Hiệp hội, trải dài trên 35 bang khắp cả nước, Hiệp hội Thể thao người khuyết tật Hoa Kỳ thực sự đã tạo được một môi trường rèn luyện thể thao hiệu quả, khoa học và hiện đại cho nhóm đối tượng đặc biệt này. Cũng chính nhờ chính sách quan tâm, phát triển thể dục thể thao cho người khuyết tật, mà thành tích của Hoa Kỳ tại các sự kiện thể thao dành cho người khuyết tật luôn ở vị trí đầu bảng, cho dù đó là giải thể thao phong trào, hay là giải thể thao chuyên nghiệp, giải thể thao quốc tế.

Hiện tại, số lượng thành viên tham gia tập luyện tại các trung tâm của Hiệp hội lên tới hơn 60.000 người, ở 30 môn thể thao khác nhau như Điền kinh, Bóng chày, Đua Xe đạp, Đua Xe lăn, Lặn, Đua ngựa, Leo núi trong nhà, Chèo thuyền...

3. Hiệp hội Thể thao học sinh - sinh viên quốc gia

Hiệp hội Thể thao học sinh - sinh viên quốc gia là một tổ chức phi lợi nhuận, với số lượng các trường cao đẳng, đại học lên tới hơn 1000 trường. Nhiệm vụ chính của Hiệp hội là hỗ trợ tối đa các trường cao đẳng, đại học trong việc phát triển giáo dục thể chất, khuyến khích học sinh - sinh viên tham gia tích cực vào các hoạt động thể thao, các hoạt động giải trí, và hỗ trợ nhóm các em học sinh - sinh viên có thành tích tốt trong thi đấu thể thao cả về cuộc sống, sự nghiệp, trình độ.

Hiện tại, con số thành viên chính thức trực thuộc sự quản lý của hơn 1000 trường đại học, cao đẳng của Hoa Kỳ lên tới 500.000 người. Hầu hết các trường đều có khu vực giáo dục thể chất, trang thiết bị tập luyện đảm bảo tiêu chuẩn và chất lượng, vậy nên các thành viên rất thuận tiện cho hoạt động rèn luyện, tập huấn cũng như thi đấu.

4. Ủy ban điều phối các giải thể thao quốc gia

Ủy ban điều phối các giải thể thao quốc gia là một tổ chức gồm rất nhiều các BTC, BCD các giải thể thao quốc gia, gồm 31 BTC các giải đấu thể thao mùa hè và 10 BTC các giải đấu thể thao mùa đông. Ủy ban điều phối được thành lập với mục đích hỗ trợ BTC của các giải trong quá trình tổ chức các

giải đấu, khuyến khích sự phát triển của thể dục thể thao, thu hút sự quan tâm chú ý của đông đảo quần chúng vào các sự kiện thể thao trên, đồng thời truyền tải thông điệp và tinh thần thể thao của phong trào Olympic hiện đại. Ủy ban điều phối được thành lập và quản lý dưới sự giám sát của Hội đồng Olympic Hoa Kỳ.

Ủy ban điều phối các giải thể thao quốc gia cũng là BTC chính thức của Đại hội Thể thao toàn quốc của Hoa Kỳ, một trong những giải đấu thể thao có chất lượng, quy tụ nhiều VĐV có trình độ, tham gia tranh tài tại các môn thể thao truyền thống như Bóng rổ, Bowling, Lặn, Quần vợt, Taekwondo, Thể dục nghệ thuật, Bóng đá, Bơi, Điền kinh, Bóng chày... và rất nhiều các môn thể thao giải trí như Đua ngựa, Leo núi trong nhà, Khúc côn cầu...

Theo thống kê, hàng năm có khoảng hơn 500.000 VĐV ở mọi lứa tuổi, trình độ tham gia thi đấu ở các giải thể thao trên toàn quốc. Bên cạnh đó, các giải đấu luôn thu hút sự quan tâm theo dõi của gần 2 triệu người hâm mộ, gần 500.000 tình nguyện viên tham gia vào công tác chuẩn bị, hỗ trợ giải, cũng như đông đảo quan chức, trọng tài, HLV, nhà tài trợ...

Ủy ban điều phối cũng kết hợp việc tổ chức các giải thể thao quốc gia với việc tuyên truyền các hoạt động văn hóa, y tế, giải trí, sức khỏe... trực tiếp đến với cộng đồng. Rất nhiều các chương trình đã được tổ chức, quảng bá ngay trong các giải đấu như phòng chống hút thuốc lá, nâng cao tinh thần thể thao của các VĐV, chương trình rèn luyện sức khỏe toàn dân, các chương trình học bổng thể thao...

5. Hiệp hội Thể thao các trường THPT quốc gia

Hiệp hội Thể thao các trường THPT quốc gia là một tổ chức được thành lập với số lượng thành viên là 528 trường, trải dài trên 43/50 bang của nước Mỹ. Do đặc thù của Hoa Kỳ là quốc gia hay có nhiều các giải thể thao học đường cho các VĐV ở lứa tuổi từ 16 đến 18, nên Hiệp hội Thể thao các trường THPT quốc gia được thành lập với mục đích xây dựng các chương trình, chính sách, chế độ hỗ trợ, hay là BTC cho các giải thể thao học đường một cách khoa học nhất. Hiệp hội hy vọng rằng với đường lối phát triển khoa học và đúng đắn, việc phát triển thể thao Hoa Kỳ nói chung và tìm kiếm, đầu tư cho các hạt giống thể thao ngay từ lứa tuổi thanh thiếu niên sẽ trở nên thuận lợi hơn.

Hàng năm, Hiệp hội Thể thao các trường THPT quốc gia có tổ chức một giải thể thao chính, quy tụ gần 60.000 học sinh đến từ các trường THPT trên toàn quốc, tranh tài ở 28 môn thể thao, trong đấy có những môn thể thao Olympic cơ bản như Bơi, Điền kinh, Thể dục dụng cụ, và các môn võ. Bên cạnh đấy, các

trường THPT thành viên cũng thường xuyên tổ chức các giải thể thao tranh tài theo từng bang, hoặc các giải thể thao tranh tài liên bang.

6. Hiệp hội các CLB thể thao người cao tuổi

Hiệp hội các CLB thể thao người cao tuổi được xây dựng và phát triển trên khắp Hoa Kỳ, với 51 CLB thành viên chính đại diện cho từng bang và đơn vị. Đây là một tổ chức phi lợi nhuận, quản lý trực tiếp bởi Ủy ban Olympic quốc gia, với tiêu chí hoạt động là tạo dựng một sân chơi thể thao cho đối tượng là các công dân trên 50 tuổi.

Hiệp hội các CLB thể thao người cao tuổi hàng năm đều tổ chức Giải Thể thao người cao tuổi quốc gia, các VĐV sẽ tranh tài ở 19 môn thể thao. Đây được xem như là giải thể thao người cao tuổi quy mô lớn nhất thế giới.

7. Hiệp hội Thể thao Olympic

Hiệp hội Thể thao Olympic được thành lập với mục đích chính là xây dựng các chương trình, kế hoạch phát triển, tập huấn, chế độ hỗ trợ cho các VĐV thành tích cao, các VĐV chuyên nghiệp, đại diện cho Hoa Kỳ thi đấu tại đấu trường thể thao lớn như TVH Olympic, TVH Paralympic, TVH Olympic trẻ, TVH Olympic mùa đông, Đại hội Thể thao khu vực Châu Mỹ... và rất nhiều các giải đấu thể thao khác.

Hiện nay, trên khắp toàn nước Mỹ có tất cả 15 Trung tâm huấn luyện thể thao cấp cao, là thành viên trực thuộc của Hiệp hội Thể thao Olympic. Đây là nơi tập trung của các đội tuyển quốc gia, với trang thiết bị và dụng cụ tập luyện hiện đại của các môn thể thao Olympic cơ bản như: Đấu kiếm, Thể dục dụng cụ, Judo, Bắn súng, Bơi, Taekwondo, Cử tạ, Vật... Trong các Trung tâm cũng được trang bị hệ thống y tế cứu thương đạt chuẩn quốc gia, cũng như trung tâm nghiên cứu ứng dụng y học, khu vực nhà ăn, khu vực nghỉ ngơi... đảm bảo cho mọi công tác có liên quan đến việc hỗ trợ và quản lý VĐV như: ăn uống, nghỉ ngơi, tập luyện, giải trí, chăm sóc tâm lý VĐV, hỗ trợ dinh dưỡng, các bài tập hỗ trợ nâng cao thành tích...

Hiện tại, tổng số VĐV, HLV, cán bộ làm việc tại các Trung tâm huấn luyện thể thao vào khoảng 8500 người.

Phuong Ngọc tổng hợp (theo Multi-sport Organization in the States: www.aausport.org, www.disabledsportsusa.org, www.ncaa.org, www.stategames.org, www.nfhs.org, www.njcaa.org, www.teamusa.org)

MÔ HÌNH CÁC CLB THỂ THAO ĐỊA PHƯƠNG CỦA SCOTLAND

Nhận biết được tầm quan trọng của thể thao trong đời sống xã hội, Chính phủ Scotland luôn tập trung trong việc phát triển thể thao ngay ở cấp độ cơ bản, đặc biệt phải kể đến việc xây dựng và phát triển chuỗi hệ thống CLB thể thao tuyến địa phương – hệ thống thiết chế TDTT cơ sở của quốc gia này. Mục tiêu chính của Chính phủ trong việc phát triển hệ thống thiết chế TDTT cơ sở của quốc gia chính là tăng số lượng người tham gia luyện tập vào các hoạt động thể chất, thể dục thể thao, thể thao ngoài trời, thể thao giải trí... Các CLB thể thao tuyến địa phương đã được ra đời với mục đích đáp ứng những nhu cầu trên.

Các CLB thể thao tuyến địa phương, hay còn được biết đến với các tên gọi khác như trung tâm thể thao, CLB thể chất, trung tâm phát triển thể thao cộng đồng, các trường đào tạo thể thao nghiệp dư... là nơi giúp mọi người có cơ hội luyện tập, giao lưu thể thao, đồng thời là địa điểm cung cấp hệ thống trang thiết bị, cơ sở hạ tầng, cơ sở vật chất luyện tập các môn thể thao cơ bản nhất cho mọi người. Bên cạnh đó, hệ thống các CLB thể thao địa phương còn cung cấp thông tin, hỗ trợ và tư vấn cho người dân những bài tập thể thao phù hợp với thể chất và đáp ứng nhu cầu rèn luyện thể thao của cá nhân.

Mỗi CLB thể thao, để tương ứng với các điều kiện phát triển của địa phương lại có những chương trình, kế hoạch tập luyện khác nhau. Tuy nhiên vẫn phải đáp ứng đủ 5 tiêu chí cơ bản sau:

- Nâng cao số lượng người tham gia tích cực vào các hoạt động và rèn luyện thể thao;
- Gắn kết sự đoàn kết cộng đồng thông qua các hoạt động thể thao, các hoạt động giáo dục và rèn luyện thể chất;
- Phát huy vai trò lãnh đạo cộng đồng;
- Phát hiện tài năng, tạo cơ hội để các tài năng thể thao có cơ hội nâng cao trình độ và thi đấu tại các đấu trường thể thao lớn;
- Tạo cơ hội việc làm, đưa các đối tác, nhóm hoặc cá nhân có chung định hướng phát triển đến gần nhau hơn.

Mục tiêu hoạt động của các CLB thể thao địa phương

- Xây dựng được một địa điểm hoặc một hệ thống các cơ sở vật chất, trang thiết bị an toàn, thân thiện để người dân thuận tiện hơn trong việc luyện tập thể

thao;

- Một “trụ sở” chính, nơi mà các CLB thể thao của từng cụm, từng khu dân cư có thể tập trung, ngồi lại để lên kế hoạch, chiến lược phát triển thể thao của từng vùng;

- Đào tạo và phát triển thể thao ở quy mô cơ sở;

- Các CLB thể thao địa phương phát triển tự chủ bền vững;

- Các dịch vụ, sản phẩm phục vụ nhu cầu luyện tập và thi đấu thể thao cho người dân ở mức chi phí hợp lý.

Những tác động đến sự phát triển của hệ thống TDTT cơ sở tại Scotland

Trên thực tế, sẽ có rất nhiều các mô hình hình thành và phát triển hệ thống thiết chế TDTT cơ sở của từng quốc gia, từng vùng, do điều kiện kinh tế, điều kiện xã hội của mỗi địa phương lại khác nhau. Và Scotland cũng không phải ngoại lệ. Bên cạnh rất nhiều những tác động ngoại cảnh có thể ảnh hưởng đến sự phát triển của hệ thống CLB thể thao địa phương tại Scotland, nổi bật lên 2 yếu tố chính là chiến lược phát triển của Chính phủ và nhu cầu của cộng đồng.

- Chiến lược phát triển của Chính phủ: Một chiến lược rõ ràng, hiệu quả dành riêng cho sự phát triển của hệ thống các CLB thể thao địa phương sẽ giúp địa phương có những định hướng phát triển đúng đắn, gắn kết giữa mục đích phát triển thể thao quốc gia và nhu cầu của cộng đồng.

- Nhu cầu của cộng đồng sẽ tăng nhanh, khi và chỉ khi:

- Số lượng các CLB địa phương đáp ứng được nhu cầu tập luyện của người dân;

- Chất lượng về thành tích, kết quả thi đấu của người tham gia tập luyện;

- Hệ thống cơ sở vật chất, trang thiết bị đảm bảo chất lượng;

- Chi phí tham gia đăng ký tập luyện, thi đấu ở mức giá chấp nhận được...

Hiện tại, mỗi năm Chính phủ Scotland chi một khoản lên tới 1,5 triệu bảng Anh cho việc phát triển hệ thống thiết chế TDTT cơ sở, đặc biệt khoản tài chính này tập trung trong việc phát triển hệ thống cơ sở hạ tầng, trang thiết bị của 32 địa phương trực thuộc sự quản lý của quốc gia.

Nhận định của một số chuyên gia, các nhà quản lý thể thao, các cá

nhân trực tiếp tham gia hoạt động về việc phát triển hệ thống CLB thể thao địa phương

Theo lời nhận xét của ông Tony McDaid – Hiệu trưởng trường THPT Calderglen, vùng nam Lanarkshire, thì việc phát triển hệ thống các CLB thể thao đã tác động tích cực đến sự lớn mạnh của thể thao vùng. Đồng thời mở ra một cơ hội lớn giúp người dân trong cộng đồng dân cư thường xuyên được rèn luyện thể thao. Là một trường THPT, định hướng phát triển thể thao cộng đồng của Chính phủ sẽ giúp các em học sinh có ý thức và luôn chủ động trong việc tham gia rèn luyện thể thao, tham gia tích cực vào các hoạt động thể chất. Bên cạnh đó, hình ảnh của trường tham gia các hoạt động thể chất của vùng, hay tích cực rèn luyện thể thao, giành thành tích cao tại các giải thể thao quy mô vừa và lớn sẽ là ấn tượng đẹp trong lòng người dân.

Theo lời nhận xét của ông Stuart Younie – Chủ tịch Hội đồng phát triển các hoạt động thể thao giải trí vùng Perth Kinross, chính sách phát triển hệ thống CLB thể thao địa phương hay chính sách phát triển hệ thống thiết chế TDTT cơ sở đã mở ra cơ hội lớn cho từng địa phương trong việc định hướng phát triển thể thao theo từng mức độ, theo đúng nhu cầu và điều kiện của từng vùng.

Còn theo lời phát biểu của Laura Carberry – một VĐV trẻ tham gia tập luyện thể thao tại CLB thể thao cộng đồng vùng nam Lanarkshire, cô cho biết việc tập luyện thể thao tại các CLB giúp người trẻ có thêm nhiều lựa chọn trong việc sử dụng thời gian rảnh rỗi, bên cạnh đó họ cũng có thể nâng cao thể lực, tăng cường sức khỏe.

Phương Ngọc biên dịch (theo

www.sportscotland.org.uk)

Cần phải hiểu rằng, trong thiết chế thể thao bao gồm cả yếu tố văn hóa. Thể thao đóng một vai trò quan trọng trong cuộc sống của con người. Sự quan trọng của thể thao thể hiện trên nhiều mặt khác nhau của đời sống xã hội. Ví dụ, thể thao giúp cơ thể con người khỏe khoắn và lành mạnh, thúc đẩy các mối quan hệ của con người trong cộng đồng. Đối với nhiều người khác, thể thao là một sự nghiệp, một nghề mà từ đó họ kiếm sống.

Trên khắp thế giới mọi người đều dành thời gian rảnh dỗi của họ cho các hoạt động thể thao khác nhau. Toàn bộ ý tưởng được tham gia vào các môn thể thao là để vui chơi và thư giãn. Có những người đang hoạt động thể thao như một nghề và đối với họ, thể thao là công việc và kinh doanh.

Trọng tâm của bài viết này đề cập đến các thiết chế thể thao nghiệp dư cũng như thể thao chuyên nghiệp. Thể thao chuyên nghiệp có nguồn gốc của nó trong hàng ngũ nghiệp dư ở các khu phố người da đen tại Nam Phi, kể cả các khu vực nông thôn và các khu vực đô thị cũng đã được thành lập. Điều quan trọng là các chương trình phát triển thể thao đã được thực hiện như thế nào trước và sau cuộc bầu cử năm 1994 ở Nam Phi.

Việc phát triển các hoạt động thể thao là rất quan trọng vì nó tạo ra cơ hội cho các cá nhân. Ví dụ, một số cá nhân đã bắt đầu tập luyện thể thao ở độ tuổi còn rất trẻ và rồi trở thành những nhà thể thao chuyên nghiệp, kiếm sống từ nó. Đặc biệt là thể thao cũng giữ cho trẻ khi ra đường phố, tránh sa vào những hành vi lệch lạc như sử dụng ma túy và phạm pháp.

Hilde (1993) đã cho rằng, phát triển thể thao là rất quan trọng trong sự phát triển về mặt xã hội của thanh niên. Thanh niên được hưởng lợi từ các môn thể thao theo nhiều cách. Ví dụ, phát triển về mặt đạo đức, hình thành nhân cách và năng lực

Các phương pháp nghiên cứu được sử dụng cho bài viết này là quan sát những người tham dự Malinowskian, phỏng vấn, bao gồm cả thông tin thứ cấp từ các văn bản, báo in và báo điện tử; những kinh nghiệm cá nhân qua nhiều năm trước đây và gần đây trực tiếp tham gia vào một số hoạt động thể thao nghiệp dư, cụ thể là: Bóng đá, Golf, Quần vợt và Cờ vua. Nghiên cứu đã bám sát các môn thể thao và sự phát triển của nó trong hơn mười năm.

Có những vấn đề nghiêm trọng mà trong một thời gian dài đã làm chậm

sự phát triển của thể thao ở Nam Phi. Nam Phi đã bị cô lập với thể thao quốc tế vì "chính sách phân biệt chủng tộc" của nhà nước này. Những vận động viên Nam Phi đã không có cơ hội để thể hiện tài năng của mình trong các cuộc thi đấu quốc tế. Sự cô lập đã gây khó khăn cho các nhà thể thao Nam Phi trong việc thử nghiệm sức mạnh của họ ở cấp địa phương, quốc gia và quốc tế. Kết quả là, tài năng đã bị chèn ép, và một số tài năng lớn đã phải chạy ra nước ngoài.

Sự phân bố không đồng đều của các cơ sở giải trí như các sân chơi đã góp thêm phần tiêu cực cho sự phát triển thể thao. Việc quy hoạch các khu phố người da đen của Nam Phi là không được phép hoặc không có không gian cho các cơ sở vui chơi giải trí. Ở nhiều khu của người da đen Nam Phi không có sân thể thao. Nhiều trường học trong các khu da đen và các khu vực nông thôn không có cơ sở thể thao, không giống như ở các khu vực trung lưu của Nam Phi, nơi mỗi trường học đều có một vài cơ sở tập luyện thể thao mà một số trong đó đang không được sử dụng.

Theo thống kê, hơn 125.000 cầu thủ ở lứa tuổi cấp tiểu học, trung học và cấp cao đã tham dự trại huấn luyện Bóng bầu dục ở cả Boland và Western Cape. Học viện liên hiệp Bóng chày các tỉnh Miền Tây đã tiến hành 390 trại huấn luyện cho các cầu thủ trường tiểu học, 298 trại cho các trường trung học và 193 cho các cầu thủ lớn tuổi. Hơn nữa, Boland đã đào tạo được 210 cán bộ quản lý Bóng bầu dục, 890 trọng tài, 310 cán bộ điều dưỡng cấp cứu, 210 huấn luyện viên cấp I, 85 huấn luyện viên cấp II và 77 cán bộ tuyển chọn.

Nam Phi đã đưa ra một số giải pháp hàng đầu để xây dựng một thiết chế thể thao với mục tiêu phục vụ tốt nhất nhu cầu của người dân.

- Thứ nhất, Chính phủ cần xây dựng và trang bị phương tiện, cơ sở vật chất cho hoạt động vui chơi giải trí tại các khu vực nông thôn cũng như tại các khu vực của người da đen, như các hồ bơi, phòng tập thể dục, sân Golf, các sân Bóng bầu dục, các sân Bóng chày, sân Quần vợt, và sân vận động. Có thể bắt đầu bằng cách xây dựng trước tiên các sân tập thể thao trong nhà trường và sau đó di chuyển đến các khu của người da đen.

- Các trẻ em và thanh thiếu niên ở Nam Phi cần phải được khuyến khích tham gia các môn thể thao. Các nhà chuyên môn thể thao Nam Phi cần phối hợp với nhà thể thao nghiệp dư. Họ phải tự nâng cao khả năng thông qua việc tổ chức, tiến hành các buổi huấn luyện ở cấp cơ sở. Họ cần phải tận tâm tận lực để phát triển các môn thể thao tại các khu vực nông thôn cũng như trong các khu của người da đen.

- Trong những năm 1980, các câu lạc bộ thanh niên đã đóng một vai trò quan trọng trong việc giữ cho các thanh niên tránh khỏi nạn rượu chè và những hành vi côn đồ. Các câu lạc bộ đã chú trọng đẩy mạnh các hoạt động thể thao và các hoạt động theo định hướng cộng đồng.

- Về mặt tâm lý, nhận thức người Nam Phi cũng cần phải hiểu cho đúng về thực lực nền thể thao nước nhà; có một xu hướng tin vào những cầu thủ nước ngoài và vào các huấn luyện viên nước ngoài hơn là các vận động viên, huấn luyện viên nội. Điều này kìm hãm sự phát triển tài năng của người bản địa cả trong huấn luyện và thi đấu. Thể hiện rõ nhất chính là ở môn Bóng đá.

- Tất cả các liên đoàn thể thao nên được kiểm toán định kỳ 6 tháng một lần. Các báo cáo tài chính, quá trình chuyển nhượng và tất cả các khía cạnh khác ảnh hưởng đến các môn thể thao cần được kiểm tra. Những vận động viên đại diện cho thể thao Nam Phi tại các giải đấu quốc tế cần phải được theo dõi liên tục để tránh những sự việc kiểu như dàn xếp trận đấu.

- Đội tuyển Bóng đá quốc gia Nam Phi lẽ ra có thể làm tốt hơn ở World Cup nếu như họ sử dụng huấn luyện viên, vận động viên bản địa. Trong tương lai, Nam Phi cần một huấn luyện viên bản địa kết hợp với đội ngũ kỹ thuật nước ngoài để có thêm kinh nghiệm và kiến thức.

- Đội tuyển quốc gia Bóng bầu dục đã giành thứ hạng cao tại giải tại Bóng bầu dục thế giới chỉ với những cầu thủ được tuyển chọn trên sơ sở người bản địa. Đội bóng này đã chứng minh rằng các cầu thủ Nam Phi là những người có tiềm năng lớn. Cũng không nên cho rằng các cầu thủ Nam Phi không được thử nghiệm sức mạnh của họ ở nước ngoài, thay vào đó, cần dành nhiều ưu ái hơn cho các cầu thủ, tạo điều kiện cho họ học hỏi và cọ xát. Có như vậy thể thao Nam Phi mới phát triển bền vững bằng chính thực lực của mình.

- Chỉ những vận động viên người bản địa mới được được chọn tham gia thi đấu trong tất cả các giải thể thao. Huấn luyện viên địa phương nên được ưu tiên khi chọn và bổ nhiệm huấn luyện viên quốc gia. Như vậy sẽ tạo được sự gắn kết rộng lớn giữa cầu thủ và huấn luyện viên. Những người bản địa sẽ dễ dàng hiểu nhau hơn và cùng nhau phấn đấu vì mục tiêu chung.

- Cuối cùng, các chiến dịch như thể thao chống tội phạm, giúp đỡ sự hiểu biết thông qua thể thao và giáo dục thông qua thể thao cần được khuyến khích vì chúng có thể giúp cho việc bảo vệ trẻ em và thanh niên trong các lĩnh vực hoạt động thể thao.

- Các khu vực nông thôn ở Nam Phi cần phải được trao cơ hội để tổ chức các sự kiện thể thao lớn. Việc Nam Phi là một lục địa bị từ chối cơ hội đăng cai vòng chung kết giải Vô địch Bóng đá thế giới -World Cup 2006 là một bài học cho việc nhìn nhận cơ hội tổ chức một giải thể thao có ảnh hưởng lớn như thế nào đến sự phát triển thể thao của quốc gia đó.

- Các công ty nên tài trợ cho các cộng đồng chịu nhiều thiệt thòi. Chính phủ phải chủ động để thể thao thoát khỏi nạn phân biệt chủng tộc trong cả nước. Sự tham gia của các chính phủ trong thể thao phải công bằng và trung thực. Các cơ sở giải trí, trường Đại học cũng như các trung tâm thể thao cần phải được xây dựng và đầu tư sửa chữa, nâng cấp.

Thu Trang (biên dịch theo Sports development in South Africa)

Mô hình các CLB thể thao địa phương của Vương quốc Anh

Chính phủ và đội ngũ các nhà quản lý của Vương quốc Anh tin rằng khả năng thể thao quốc gia này phát triển hệ thống các CLB thể thao địa phương với trang thiết bị đầy đủ và phát huy tác dụng tích cực tới nền thể thao quốc gia là điều có thể triển khai được. Và Chính phủ Anh cũng cho biết, 3 vấn đề mà hệ thống các CLB thể thao địa phương luôn cần phải phát huy tốt là: (1) trang thiết bị, cơ sở vật chất, cơ sở hạ tầng đủ điều kiện và đạt chuẩn, phục vụ cho những nhu cầu luyện tập, thi đấu; (2) phát triển thể thao; và (3) phát triển tài năng thể thao.

Theo báo cáo và đánh giá của Chính phủ Anh, hàng năm, một khoản kinh phí lên tới 10 tỷ bảng Anh được sử dụng cho công tác bảo trì, bảo dưỡng và vận hành hệ thống các CLB thể thao địa phương, đảm bảo rằng các CLB vẫn hoạt động đúng chức năng, nhiệm vụ và được trang bị những trang thiết bị tốt. Khoản phí này chưa bao gồm những chi phí cho việc mua sắm các vật dụng, trang thiết bị tối tân nhất phục vụ cho công tác tập luyện, hay các sản phẩm có luyện tập thể thao hiện đại...

Trong khi một số các CLB thể thao địa phương vẫn tiếp tục hoạt động dưới phương thức cũ là nhận một khoản phí duy trì vận hành hàng năm đều đặn của Chính phủ hoặc chính quyền bang, chính quyền vùng, đảm bảo việc phục vụ những nhu cầu tập luyện tối thiểu của người dân. Thì ở một số các CLB thể thao, trung tâm thể thao địa phương, do nhận biết được xu hướng thay đổi trong việc luyện tập thể thao, cũng như nhu cầu của người dân trong vùng tăng mạnh, đã quyết định có sự hợp tác phát triển với các đối tác mới, các công ty bên ngoài để tăng thêm nhiều khoản thu, phục vụ cho mục đích mua sắm, nâng cấp trang thiết bị.

Sự đột phá mới trong phương thức quản lý tài chính được Chính phủ Anh và chính quyền vùng đánh giá cao, do các vùng có sự chủ động hơn trong việc triển khai các chương trình mua sắm trang thiết bị, nâng cấp hệ thống cơ sở vật chất hoặc đầu tư vào những lĩnh vực khác. Phương thức quản lý này được áp dụng hiệu quả tại một số các địa phương đang trong những tình huống sau, và đều nhận được những kết quả chuyển biến khả quan:

- Mật độ dân số cao, nhưng tỷ lệ tham gia vào các hoạt động thể thao thấp;

- Sự tương quan giữa việc trang thiết bị, dụng cụ tập luyện thể thao xuống cấp và tỷ lệ tham gia vào các hoạt động thể thao thấp;
- Sự tương quan giữa thu nhập bình quân đầu người và tỷ lệ tham gia vào các hoạt động thể thao thấp.

Hầu hết phương thức quản lý kết hợp với các đối tác mới hoặc công ty thứ ba đều tập trung vào phát triển các vấn đề như an sinh, sức khỏe, giáo dục thể chất, dinh dưỡng... Và hiện tại đã có 3 mô hình triển khai thành công kể từ năm 2010 đến nay. Ba mô hình đó gồm:

- Tổ hợp thể thao giải trí: Bên cạnh việc vẫn tiếp tục phát triển thể thao và khuyến khích sự phát triển thể thao trong cộng đồng, một loạt các dịch vụ không-thể-thao đã được mở ra kèm theo, trong đó có thể kể đến như dịch vụ sửa chữa bảo dưỡng dụng cụ thể thao, y tế, chăm sóc sức khỏe, giáo dục thể chất, chăm sóc và khu vui chơi của trẻ nhỏ...

- Trung tâm thể thao đa năng cộng đồng: Nâng cấp hệ thống trang thiết bị, địa điểm tập luyện, hệ thống cơ sở vật chất, cơ sở hạ tầng, trung tâm thể thao đa năng lúc này đã là tập hợp địa điểm luyện tập của nhiều môn thể thao, như Điền kinh, Bơi, Thể hình, Yoga... với rất nhiều các phòng chức năng kèm theo như phòng phục hồi chức năng, phòng quản trị, phòng hành chính... Mô hình này thu hút sự tham gia đông đảo của người dân vì giờ đây, khi đến trung tâm thể thao, họ đã có nhiều các sự lựa chọn hơn trong việc tập luyện các môn thể thao.

Truyền cảm hứng cho thế hệ trẻ để họ tham gia thể thao như một thói quen của cuộc sống cuốn hút cả nước cả nước Anh vào mùa hè đó, và những kỳ tích của các vận động viên ưu tú đã truyền cảm hứng cho những người trẻ tuổi, khuyến khích nhiều người đến với thể thao, quyết tâm noi theo những thần tượng thể thao của họ. Thực tế đã cho thấy rằng, những sự kiện lớn và kết quả tức thời của nó thường gây ra một sự đột biến trong hoạt động thể thao ngắn hạn, tuy nhiên, duy trì được nhiệt huyết trong thời gian dài còn khó khăn hơn nhiều.

Kể từ khi London giành quyền tổ chức Thế vận hội vào năm 2005, tỷ lệ tham gia tập luyện trong giới trẻ tăng đáng kể, đặc biệt là ở các trường học (nơi chương trình giảng dạy Giáo dục thể chất (PE) là bắt buộc).

Chiến lược phát triển thể thao trong giới trẻ hướng tới việc không ngừng tăng số lượng người trẻ tuổi luyện tập thể thao như một thói quen của cuộc sống hàng ngày. Trong 5 năm tiếp theo (kể từ sau thế vận hội), thể thao nước Anh

sẽ đầu tư ít nhất 1 tỷ bảng Anh từ hoạt động xổ số và ngân sách quốc gia để giúp đảm bảo cho những người trẻ thường xuyên chơi thể thao và duy trì thói quen này những năm tiếp theo của cuộc đời.

Thể thao Anh sẽ làm việc với các trường học, các trường cao đẳng và đại học, cũng như các đối tác thể thao địa phương, các cơ quan quốc gia quản lý về thể thao, chính quyền địa phương và các khu vực tự nguyện - những người am hiểu nhất về thể thao và thanh niên để cải thiện các nguồn lực thể thao mà nước Anh dành cho họ.

Xây dựng thói quen luyện tập thể thao cho cuộc sống

Phấn đấu để đạt được sự gia tăng ổn định về tỷ lệ người thường xuyên tập luyện thể thao. Đặc biệt là tăng tỷ lệ người chơi thể thao ở độ tuổi 14-25 và thiết lập một mạng lưới liên kết lâu dài giữa nhà trường và các câu lạc bộ thể thao trong cộng đồng địa phương nhằm giữ chân những người trẻ tuổi đến luyện tập cho tới khi họ 25 tuổi và cả những năm sau này trong cuộc đời của họ.

Các giải pháp để thực hiện chương trình này của thể thao nước Anh là:

• *Xây dựng tại các trường học một công trình vĩnh cửu về thể thao*

Đại hội thể thao học đường sẽ đề ra khuôn khổ hoạt động thi đấu thể thao trường học ở cấp nhà trường, huyện, quận và cấp quốc gia – nguồn kinh phí được đầu tư từ xổ số thể thao, tài trợ của khu vực công và tư nhân vào khoảng trên 150 triệu Bảng, bảo đảm đến năm 2015. Ngoài ra, giáo dục thể chất sẽ vẫn là một phần bắt buộc trong chương trình giảng dạy quốc gia.

Tất cả các trường sẽ được trao cơ hội để sắp xếp lịch thi đấu thể thao quanh năm, với khoảng 30 môn thể thao, được thiết kế chuyên biệt để chọn lựa những bạn trẻ thi đấu trong nội bộ nhà trường và liên trường, tiến tới các giải đấu ở cấp địa phương, vùng miền và quốc gia đã diễn ra tại Công viên Olympic – mang đến cho các bạn trẻ cơ hội thi đấu tại các địa điểm chỉ vài tuần trước khi những vận động viên ưu tú của họ bước vào Thế vận hội Olympic và Paralympic.

Tất cả các môn thể thao được thi đấu tại Đại hội thể thao trường học có các thể thức thi đấu cho những bạn trẻ khuyết tật, có nghĩa là lần đầu tiên gần một nửa các trường học ở Anh có chương trình thi đấu thể thao dành cho người khuyết tật. Đại hội thể thao Trường học cũng mang đậm yếu tố văn hóa, với các màn trình diễn trong lễ khai mạc và bế mạc, đó cũng là cơ hội để sinh viên cùng tham gia thông qua tổ chức, chính thức hoặc tình nguyện.

Thể thao nước Anh, cùng với các ngành Văn hóa, Truyền thông và Thể

thao, Y tế và Giáo dục được đầu tư hơn 150 triệu Bảng (từ ngân sách nhà nước và cả hoạt động phát hành xổ số) cho Đại hội thể thao trường học đến năm 2015. Ngoài ra, Đại hội thể thao trường học còn được Tổ hợp siêu thị Sainsbury tài trợ - mang về thêm 10 triệu bảng trong vòng 4 năm tới - cùng với một loạt các đối tác tài trợ thuộc khu vực tư nhân khác.

Khảo sát một số Đại hội thể thao trường học tại Anh

Trong tháng sáu và tháng bảy năm 2011, 9 khu vực tổ chức lễ hội thể thao (cấp độ thứ 3 của Đại hội thể thao trường học) đã thu hút tổng số hơn 9.000 bạn trẻ từ 7-19 tuổi đại diện cho hơn 850 trường học tham gia.

Đại hội thể thao của Trường Greater Manchester Games diễn ra vào tháng Bảy năm 2011, lôi cuốn hơn 1.500 thanh thiếu niên đại diện cho 200 trường tiểu học, trung học và đặc biệt tham gia trong 11 môn thể thao khác nhau bao gồm Điền kinh, Cầu lông, Bóng rổ, Tennis, Bóng chày và Bơi lội. Hơn 250 sinh viên tình nguyện gia nhập đội ngũ của Đại hội thể thao trường học, giúp cho công tác tổ chức và tuyên truyền cho các giải đấu.

Một số trang thiết bị dùng cho thi đấu tại Đại hội là những thiết bị dùng trong Đại hội thể thao khối thịnh vượng chung - Manchester 2002.

Khai mạc Đại hội, Tim Loughton, Nghị viện thuộc Quốc vụ về vấn đề trẻ em và gia đình, đã phát biểu: "Đại hội thể thao Trường học cho chúng ta một cơ hội tuyệt vời để đam mê và truyền cảm hứng cho những người trẻ tuổi trên toàn khu vực Greater Manchester. Đại hội là nơi để tất cả các em đều tìm được niềm đam mê của mình, phát triển tài năng và đóng vai trò trong sự kiện rất đặc biệt này. "

Richard Saunders, Giám đốc điều hành Thể thao của Greater Manchester đã nói: "Đại hội thể thao Trường Greater Manchester là một thành công xuất sắc, quy tụ được nhiều tình nguyện viên và các đấu thủ, thi đấu với những thiết bị thể thao tốt nhất của đất nước này. Sự hỗ trợ của Manchester trong việc cung cấp sử dụng miễn phí các cơ sở, trang thiết bị của Đại hội thể thao khối thịnh vượng chung trước đây đã tạo nên một khung cảnh đầy cảm hứng cho một giải đấu mà các đấu thủ và các tình nguyện viên của sẽ không bao giờ quên".

• Tăng cường các mối liên kết giữa các trường và các câu lạc bộ thể thao cộng đồng

Các bạn trẻ thường hay thử sức mình với một môn thể thao mới khi bắt đầu đến trường học, hoặc khi họ vào học tại trường cao đẳng hoặc đại học.

Tuy nhiên, trong khi nhiều bạn trẻ đã được hưởng kinh nghiệm đó và tham gia nhiệt tình, thì một số bạn vì lý do nào đó, lại không tiếp tục luyện tập khi mà họ đã rời khỏi môi trường đã được tạo dựng ấy - nơi luôn có sẵn các trang thiết bị, có những người đồng đội, huấn luyện viên và những cuộc thi đấu.

Giúp các bạn trẻ tiếp tục chơi thể thao bên ngoài trường học, trường cao đẳng hoặc đại học, khi phải đối mặt với các lĩnh vực hoạt động rộng lớn hơn cùng với bao mối quan tâm khác đối với thời gian của họ là rất quan trọng để tạo ra một thói quen tập luyện thể thao trong cuộc sống.

Nước Anh đảm bảo rằng có nhiều cơ hội để các bạn trẻ có thể chơi thể thao trong và ngoài trường học. Để làm được điều này, nước Anh phải tăng cường các mối quan hệ giữa các câu lạc bộ và các trường học, trường cao đẳng và đại học - tạo ra một mạng lưới mới liên kết các trường học và các câu lạc bộ ở cộng đồng - lôi kéo tất cả các trường học và một loạt các môn thể thao hấp dẫn nhất đối với các bạn trẻ trên khắp đất nước.

Đến năm 2017, nước Anh dự tính thiết lập được ít nhất 6.000 mối liên kết mới giữa trường học - câu lạc bộ. Bộ môn Bóng đá đã cam kết thiết lập 2.000 câu lạc bộ với các trường trung học, Bóng chày (1.250), Bóng bầu dục (1.300), Liên đoàn Bóng bầu dục và Tennis cũng đã cam kết thiết lập 1.000 câu lạc bộ. Đây là một cam kết lớn với chiến lược mới của các bộ môn thể thao phổ biến nhất của Anh.

Các cơ quan quản lý thể thao quốc gia (NGBs) cùng với các đối tác địa phương, sẽ tạo ra một câu lạc bộ vệ tinh mới (gọi là trung tâm), có cơ sở đóng tại các trường học để điều hành, tổ chức các hoạt động nhằm tăng cường sự đoàn kết, kích thích các bạn trẻ tham gia các hoạt động chung về thể thao và các hoạt động khác.

Tổ chức này khác biệt với các trung tâm giáo dục thể chất của nhà trường là nó được điều hành bởi các tình nguyện viên của cộng đồng. Những người tham gia vào câu lạc bộ vệ tinh sẽ được đưa đến các câu lạc bộ trung tâm và theo cách này sẽ dần chuyển sang tập luyện tại cơ sở của cộng đồng.

Mỗi trường trung học ở Anh sẽ được đề nghị thành lập một câu lạc bộ thể dục thể thao cộng đồng trên khuôn viên của mình và liên kết trực tiếp với một hoặc nhiều cơ quan quản lý thể thao. Thông qua Kế hoạch tổng thể phát triển thể thao của mình, các cơ quan quản lý sẽ vạch rõ các bước mà họ sẽ thực hiện để đẩy nhanh quá trình chuyển đổi từ trường sang tập luyện tại cơ sở của cộng đồng và trên địa hạt.

Quan hệ đối tác thể thao sẽ tạo ra được những nguồn lực mới để thực hiện một cách hiệu quả các hoạt động liên kết giữa nhà trường và thể dục thể thao trong cộng đồng của địa phương.

Ít nhất 150 trường cao đẳng sẽ được hưởng lợi từ các trung tâm thể thao chuyên nghiệp, đơn vị sẽ chịu trách nhiệm cung cấp cơ hội luyện tập thể thao mới cho sinh viên và chắc chắn rằng ba phần tư số sinh viên đại học trong độ tuổi 18-24 sẽ có cơ hội để đến với một môn thể thao mới hoặc tiếp tục chơi môn thể thao mà họ đã chơi tại trường phổ thông hoặc cao đẳng, đại học .

Khảo sát câu lạc bộ Quyền anh ở Đông London

Câu lạc bộ Quyền anh nghiệp dư (ABC) West Ham có trụ sở tại Đông London và đã có hơn 130 thành viên. Các kỹ năng, kỷ luật và sự tự tin mà môn Quyền anh mang lại, đã chứng tỏ tính chất phổ biến đến mức câu lạc bộ thường xuyên quá tải về số người đến đăng ký tham gia. Với sự giúp đỡ của trường Cao đẳng Newham , West Ham ABC đã thành lập một câu lạc bộ vệ tinh đặc biệt cho những người trẻ tuổi trong các trường học và cao đẳng đóng trên địa bàn, những người muốn luyện tập môn Quyền anh và các dạng biến thể của môn thể thao này. Huấn luyện viên của câu lạc bộ West Ham điều hành các buổi tập tại trường Cao đẳng Newham – đã bày tỏ cảm tưởng thực rằng đó là phần mở rộng thực sự của câu lạc bộ chính và họ sẽ hỗ trợ quá trình chuyển đổi của các bạn trẻ từ luyện tập tại câu lạc bộ vệ tinh ở trường sang tập ở câu lạc bộ chính.

Các buổi tập hàng tuần hiện đang thường xuyên thu hút từ 20-30 bạn trẻ có nhu cầu tiếp tục phát triển. Khoảng một phần ba số người tham gia là những cô gái lai và sáu trong số 10 người này đã lấy môn Quyền anh làm môn thể thao để luyện tập thường xuyên. Các câu lạc bộ đã được được hỗ trợ bởi đối tác thể thao địa hạt. Tổ chức phát triển thể thao chuyên nghiệp (Pro-Active East Londo), và cơ quan phát triển môn thể thao Quyền anh (ABAE) của địa phương đã yêu cầu thành lập và phát triển câu lạc bộ vệ tinh này.

• *Phối hợp với các cơ quan quản lý thể thao*

Kế hoạch tổng thể phát triển thể thao đã được ký kết giữa thể thao nước Anh và các đối tác trong 46 cơ quan quản lý thể thao quốc gia (NGBs). Họ đã lập ra quỹ đầu tư cho thể thao từ nguồn ngân sách và nguồn thu từ phát hành xổ số. Kết quả của khoản đầu tư này sẽ là những gì mà công chúng có thể mong đợi. Theo cách tiếp cận Kế hoạch tổng thể phát triển thể thao, những người am hiểu nhất sẽ đưa ra những quyết định có tác động tốt đến sự phát triển môn thể

thao của họ ở cấp địa phương và quốc gia. Nước Anh sẽ tiếp tục củng cố giải pháp này trong các giai đoạn tiếp theo của Kế hoạch tổng thể phát triển thể thao (triển khai từ 2013 đến 2017).

Chiến lược mới này hướng tới sự thay đổi đáng kể trong các mục tiêu cần tập trung đối với các cơ quan quản lý thể thao (NGB). Lần đầu tiên, trong Kế hoạch tổng thể phát triển thể thao, các cơ quan quản lý thể thao phải đảm nhận nhiệm vụ duy trì sự gia tăng số lượng trẻ dưới 16 tuổi tham gia tập luyện thể thao. Từ 2013 đến 2017, Kế hoạch tổng thể phát triển thể thao sẽ hạ độ tuổi xuống đến các em 14 tuổi, và chủ yếu tập trung vào các nhóm tuổi 14 đến 25, với ít nhất 60 % kinh phí dành cho những người trẻ tuổi. Tỷ lệ này sẽ không được áp dụng thống nhất nhưng sẽ phụ thuộc vào độ tuổi của những người tham gia ở từng môn thể thao và đặc điểm các chương trình luyện tập của họ.

Kế hoạch tổng thể phát triển thể thao bao gồm các mục tiêu nhằm đảm bảo sự tham gia ngày càng tăng đối với cả giới trẻ và người lớn. Nước Anh cũng thiết lập chế độ quản lý hiệu suất mới, với một hệ thống thanh toán và kiểm tra chất lượng nghiêm ngặt. Đối với những môn thể thao không thực hiện đúng những điều đã được kỳ vọng, sẽ có biện pháp trừng phạt tài chính rõ ràng; với những người thực hiện tốt, họ sẽ có thể đầu tư thêm để mở rộng hoạt động. Nguyên tắc đánh giá và khen thưởng sẽ được xây dựng và đưa vào quy chế - vì vậy nếu một NGB không đáp ứng được mục tiêu mà họ đã ký kết trong hợp đồng thì khoản kinh phí bị thu hồi sau đó sẽ có thể đầu tư cho các nhóm khác có khả năng tạo ra những tác động mạnh mẽ để làm tăng số lượng người tham gia.

Các nguyên tắc sau đây sẽ áp dụng đối với các nguồn đầu tư mà mỗi cơ quan quản lý quốc gia sẽ nhận được từ thể thao nước Anh:

- Đầu tư của Kế hoạch tổng thể phát triển thể thao là một đặc ân, không có quyền đòi hỏi và sẽ được chuyển trên cơ sở thanh toán theo kết quả.
- Kinh phí sẽ được trao trên cơ sở cạnh tranh, chỉ cho những người triển khai các kế hoạch một cách mạnh mẽ nhất và có một hồ sơ theo dõi chặt chẽ khi giao nộp.
- Giá trị số tiền chi ra sẽ được xem xét kỹ lưỡng và các cơ quan quản lý sẽ phải chứng minh hiệu quả của việc triển khai tập luyện ở cấp địa phương.
- Kế hoạch tổng thể phát triển thể thao phải đạt được những kết quả sau:
  - Tăng trưởng về số người tham gia ở độ tuổi 14 đến 25 tuổi.

- Tăng trưởng về số người tham gia trên toàn dân số trưởng thành.
- Giữ được người dân tập luyện thể thao thường xuyên.
- Phát triển tài năng chất lượng cao để tạo ra nhóm VĐV tài năng cao hơn và giúp đỡ những người có tiềm năng thực sự đạt được đẳng cấp cao.
- Tăng trưởng số người khuyết tật tham gia tập luyện.
  - Trích một tỷ lệ nhất định trên tổng vốn đầu tư cho những năm 2013 - 2017 để lập "Quỹ khen thưởng và khuyến khích", phân bổ cho cơ quan quản lý quốc gia thực hiện chương trình với kết quả vượt mức để họ có thể làm tốt hơn.
  - Các cơ quan quản lý thể thao quốc gia đưa các môn thể thao vào trường học phải đảm bảo sự liên kết chặt chẽ hơn giữa thể thao trường học và câu lạc bộ thể dục thể thao cộng đồng.
  - Để đủ điều kiện hưởng kinh phí của Kế hoạch tổng thể phát triển thể thao, Các cơ quan quản lý thể thao quốc gia cũng phải đáp ứng các tiêu chuẩn cao về quản trị và kiểm soát tài chính. Tất cả khoản đầu tư công được phân bổ sẽ được công bố và đảm bảo theo đúng các nguyên tắc minh bạch của Chính phủ.

Khảo sát Kế hoạch tổng thể phát triển Xe đạp ở nước Anh

Môn Xe đạp ở Anh đã chứng kiến sự phát triển mạnh mẽ trong 10 năm qua với những thành công xuất sắc ở cả nội dung đua trên đường trường và trong nhà. Ngày càng có nhiều người đi Xe đạp để thư giãn, hoặc di chuyển hàng ngày như một môn thể thao. Phong trào đi Xe đạp của Anh đã đóng một vai trò rất quan trọng trong sự phát triển của môn thể thao này trong giai đoạn đó. Với sự hỗ trợ của Thể thao Vương quốc Anh, các vận động viên Xe đạp nước Anh đã giành được 14 Huy chương vàng Olympic và 20 Huy chương vàng Paralympic ở Bắc Kinh, thiết lập thành công một đội đua trên đường trường mới.

Ở cấp cơ sở, Xe đạp nhận được đầu tư và hỗ trợ của Thể thao Vương quốc Anh, đã cho thấy sự gia tăng về số người tham gia trong những năm gần đây: số thành viên các câu lạc bộ Xe đạp trên cả nước tăng thêm 65% và thêm 114.000 người đi Xe đạp để tập luyện thể thao từ năm 2005 đến 2009.

Phong trào Xe đạp nước Anh đang thực hiện đa dạng hóa các phương thức hoạt động nhằm đảm bảo xây dựng Kế hoạch tổng thể phát triển thể thao mới

nhất của mình trên cơ sở phương thức hoạt động đã thu được nhiều thành công. Liên đoàn Xe đạp đang đầu tư vào các câu lạc bộ và đưa ra một số đề án phát triển hội viên hấp dẫn và sáng tạo; Liên đoàn cũng đang khuyến khích nhiều hơn các tình nguyện viên và các huấn luyện viên gia nhập đội ngũ thể thao của họ và đang đầu tư cho những cán bộ phát triển môn Xe đạp, tập trung vào việc làm thế nào để thu hút nhiều hơn các bạn trẻ tuổi tham gia luyện tập môn Xe đạp.

Trên khắp Vương quốc Anh đã có hơn 200 cơ sở liên kết của trường học với câu lạc bộ và Chương trình phát triển thể thao Xe đạp trong thanh thiếu niên của Anh (British Cycling,s Go-Ride) đã có những thành công đáng kể trong việc khuyến khích những người trẻ tuổi tham gia luyện tập môn thể thao này. Giai đoạn tiếp theo của Kế hoạch tổng thể sẽ có những bước đổi mới, tập trung vào việc thu hút nhiều người hơn lựa chọn môn Xe đạp và xây dựng niềm đam mê đối với môn thể thao này trong suốt cuộc đời.

• Đầu tư vào cơ sở vật chất

Ngành thể thao nước Anh đã cam kết chi 50 triệu Bảng từ nguồn phát hành xổ số để nâng cấp lên hơn một ngàn câu lạc bộ thể thao địa phương và các cơ sở vật chất, thiết bị, cũng như 30 triệu bảng cho các trang thiết bị của nhiều môn thể dục thể thao có mẫu mã mới và 10 triệu bảng để cung cấp phương tiện bảo vệ mới cho các sân thi đấu (www.sportengland.org/placespeopleplay).

Anh sẽ chi thêm 160 triệu bảng cho việc xây mới và nâng cấp các cơ sở thể thao, trong đó 90 triệu bảng Anh đã được đầu tư thông qua chương trình phát triển các địa điểm tập luyện, con người và hoạt động thể thao của nước Anh. Chương trình này sẽ bao gồm cả việc đầu tư kinh phí ban đầu, cho phép các trường học mở cửa các cơ sở thể thao của họ (ba phần tư của tất cả các nhà tập thể thao và một phần ba của tất cả các hồ bơi) cho công chúng vào tập luyện.

Thực tế cho thấy, trong khi một số cộng đồng có nhu cầu về cơ sở vật chất, thiết bị thể thao mới, hoặc nâng cấp các cơ sở hiện tại đang trong tình trạng hư hỏng thì những cộng đồng khác đang có những sân chơi và nhà tập mà họ cần, nhưng lại không được sử dụng thường xuyên.

Ba phần tư số nhà tập thể thao và sân thể thao nhân tạo và một phần ba các bể bơi ở Anh được đặt tại các trường học. Tuy nhiên, nhiều công trình trong các cơ sở này lại ít được sử dụng - trẻ em thì rất thích chơi trong thời gian của học kỳ nhưng nhà tập lại không hoạt động trong những ngày nghỉ hoặc vào buổi tối.

Khảo sát Câu lạc bộ Bơi lội Brighton

Câu lạc bộ Bơi lội Brighton là câu lạc bộ bơi lội lâu đời nhất của nước Anh, đã được trao 50,000 bảng thông qua quỹ đầu tư thiết bị thể thao nước Anh- một phần của chương trình phát triển địa điểm tập luyện, số người tập, thành tích tập luyện- để di dời địa điểm của câu lạc bộ và thay đổi, trang bị lại nội thất mới.

Việc xây dựng này đã được Hội đồng Anh tài trợ và các trang bị nội thất là từ nguồn thu do phát hành xổ số. Giờ đây câu lạc bộ đã có một diện mạo mới, với đầy đủ tiện nghi cho người khuyết tật có thể đến tập luyện và cũng rất thích hợp cho trẻ em- đảm bảo các VĐV bơi của Brighton có thể tiếp tục tận hưởng thú bơi ra xa bờ biển Nam trong khoảng 150 năm nữa.

• *Cung ứng và đầu tư vào cộng đồng*

Ngoài các cơ quan quản lý thể thao quốc gia, các trường học và các tổ chức giáo dục đại học đóng một vai trò rất quan trọng trong việc thu hút nhiều hơn những người trẻ tuổi tham gia tập luyện thể thao, cũng cần phải khuyến khích chính quyền địa phương, các câu lạc bộ không có liên kết với một cơ quan quản lý thể thao quốc gia, các nhóm tự nguyện và những đối tượng khác phổ biến kinh nghiệm thể thao của mình cho đồng đảo mọi người.

Hiện nay, các bạn trẻ đang được thu hút vào hoạt động của các loại câu lạc bộ khác nhau và phải khẳng định rằng càng lôi cuốn được nhiều bạn trẻ đến với thể thao thì càng có lợi cho các bạn trẻ đó. Ngành thể thao nước Anh đã bố trí một nguồn kinh phí dành riêng cho các câu lạc bộ của cộng đồng ở địa phương, đó là nơi sẽ hỗ trợ việc thực hiện mục tiêu tạo ra một thói quen tập luyện thể thao cho cuộc sống.

Ngành Thể thao nước Anh sẽ làm việc với các hội thể thao đường phố, các đối tác khác, mở rộng phạm vi của chương trình thể thao đường phố họ bằng cách thành lập 1.000 câu lạc bộ thể thao đường phố, đưa thể thao đến những nơi người trẻ sinh sống. Ngành thể thao nước Anh cũng sẽ làm việc với tổ chức thể thao trẻ Dame Kelly Holmes Legacy Trust để mở rộng chương trình "Get on Track" của họ; chương trình mà sẽ đưa được ít nhất 2.000 thanh thiếu niên cách biệt với xã hội vào các dự án phát triển thể thao và trang bị những kỹ năng sống quan trọng.

Phối hợp với chính quyền địa phương, các nhóm tình nguyện và những đối tượng khác để thực hiện việc cung cấp phúc lợi thể thao một cách rộng lớn nhất có

thể đến những đối tượng trẻ tuổi. Từ nay đến năm 2017, hơn 50 triệu bảng sẽ được đưa vào các khoản đầu tư mở rộng tới những câu lạc bộ thể thao hoạt động có hiệu quả tốt hoặc các nhóm tình nguyện, những đối tượng khác để mang đến cho họ những trải nghiệm thú vị và hấp dẫn của thể thao. Về tổng thể, Anh đang đầu tư trên 250 triệu bảng vào các lĩnh vực cộng đồng của chiến lược này.

Khảo sát câu lạc bộ Cầu lông đường phố, Đông Birmingham

Liên đoàn Cầu lông Anh và tổ chức thể thao đường phố kết hợp tổ chức 10 buổi tập Cầu lông hàng tuần cho thanh thiếu niên từ các vùng bị thiệt thòi ở Đông Birmingham. Các cơ sở tập luyện đều nằm trong khoảng cách thuận tiện để các em có thể đi bộ từ nhà đến nơi tập luyện, và đảm bảo các huấn luyện viên hướng dẫn ở các buổi tập đều là những người có kỹ năng, kỹ thuật cũng như sự đồng cảm cần thiết với các em này.

Cả hai yếu tố trên đều rất quan trọng cho sự thành công của chương trình thí điểm này. Ở Birmingham đã có hàng trăm trẻ được khuyến khích thử chơi môn Cầu lông. Liên đoàn Cầu lông Anh đã làm việc với nhà tập thể thao ở cộng đồng địa phương để cơ sở này trở thành một phần của mạng lưới không chính thức của họ - tạo ra một câu lạc bộ địa phương cho phép những người trẻ tuổi tiếp tục chơi Cầu lông trong một môi trường không phải đóng lệ phí tham gia, không có lệ phí hội viên và không yêu cầu phải là một đối tác - tạo ra một câu lạc bộ có thể tự duy trì trong một thời gian dài.

Ngoài ra, để thích hợp với các đặc tính của nguồn đầu tư từ xổ số, ngành thể thao nước Anh còn đảm bảo để các nhóm cộng đồng hoặc tổ chức hoạt động phi lợi nhuận có thể giúp các bạn trẻ xây dựng một thói quen tập luyện thể thao cho cuộc sống đều có cơ hội tham gia đấu giá. Quá trình này sẽ được tiến hành công khai và đơn giản, xây dựng trên cơ sở thành công của chương trình gây quỹ phát triển trang thiết bị, thu hút hơn 600 câu lạc bộ địa phương và các tổ chức tương tự đến dự thầu, trong đó có nhiều tổ chức trước đây chưa từng nhận được tài trợ từ nguồn thu xổ số.

Ngành thể thao nước Anh sẽ lựa chọn căn cứ vào các tiêu chí dự thầu như sau:

- Hồ sơ theo dõi các hoạt động hiệu quả với đối tượng trẻ tuổi.

- Bằng chứng rõ ràng về khả năng tăng sự tham gia thường xuyên vào hoạt động thể thao.
- Giá trị tiền bỏ ra với các dự án mà càng nhiều giới trẻ được hưởng càng tốt.
- Các tổ chức có hoạt động kết nối với cộng đồng địa phương và ý kiến nhận xét của đơn vị kiên kết về các dự án đã triển khai.

Ngành thể thao nước Anh cũng sẽ tìm kiếm, mở rộng nhiều hơn nữa mọi khả năng đóng góp trong nước, bao gồm các khu vực nông thôn cũng như thành thị và tài trợ cho một loạt các tổ chức khác nhau.

Khảo sát câu lạc bộ Boxing đầu tiên được hưởng lợi từ Quỹ phát triển tài sản thể thao

Moss Side Boxing & Hiệp hội Điền kinh tại Manchester đã trở thành những dự án đầu tiên được hưởng lợi từ Quỹ phát triển tài sản thể thao của Anh. Chương trình đã chứng minh được sự lan rộng của nó tới các nhóm thể thao cộng đồng, thu hút hơn 600 người nộp đơn trong đợt đầu tiên.

Một phần trong số 135 triệu bảng của chương trình phát triển tài sản thể thao sẽ dành cho địa điểm, người tập, thi đấu Olympic và Paralympic. Quỹ phát triển trang thiết bị sẽ mang đến một sức sống mới cho những cơ sở đã cũ kỹ, nhằm chận không còn sức hấp dẫn người tập và rất khó khăn duy trì và hoạt động.

Các câu lạc bộ nào đã giúp hàng ngàn người dân địa phương đến được với môn thể thao kể từ khi nó mở cửa vào năm 1981, sẽ sử dụng nguồn kinh phí đầu tư từ hoạt động phát hành xổ số quốc gia để nâng cấp thiết bị phòng tập. "Chúng tôi rất vui mừng đã giành được khoản tài trợ đầu tiên của Quỹ phát triển trang thiết bị, điều này sẽ cho phép chúng tôi nâng cấp chất lượng của các cơ sở hiện có cho xứng với chất lượng của các huấn luyện viên Boxing của chúng tôi," Maurice Core, HLV trưởng và Chủ tịch câu lạc bộ cho biết. "Nó là nền tảng chiến lược để chúng tôi có một câu lạc bộ hàng đầu về công trình thể thao".

Đức Anh (biên dịch theo Geating a Sporting habit for life.)

THỰC TRẠNG VÀ CÁCH THỨC QUẢN LÝ TDTT Ở CỞ SỞ CỦA MALAYSIA

Hệ thống TDTT cơ sở của Malaysia đã thay đổi rất nhiều trong suốt những năm qua, với khởi nguồn là những trung tâm thể thao thuần túy, dần dần chuyển đổi thành các trung tâm TDTT đa chức năng, địa điểm tổ chức các sự kiện, văn hóa đa dạng của vùng hoặc địa phương.

Hình thức đầu tiên của một trung tâm TDTT tại Malaysia chỉ đơn giản với một vài dụng cụ thể thao cơ bản, ít tiện nghi đi kèm, thu hút số lượng nhỏ người dân tham gia sử dụng dịch vụ cũng như tập luyện. Tiếp đó, các trung tâm TDTT đã được nâng cấp một phần, với mục đích biến nơi đây trở thành những nơi thu hút người tập luyện, với không gian thoải mái và thư thái nhất có thể.

Cùng với sự phát triển và nhu cầu của người dân ngày một nâng cao, các trung tâm TDTT không chỉ đơn giản mang đến cho người tập không gian, địa điểm phục vụ thư giãn, rèn luyện thể thao, mà lúc này, vấn đề về an toàn trong tập luyện cũng đã được mọi người cân nhắc, và coi đó là một tiêu chí để lựa chọn địa điểm tập luyện. Đến thời điểm hiện tại, hình thức tổ chức, hoạt động của các trung tâm TDTT đã dần hình thành do sự phát triển mạnh mẽ của hệ thống công nghệ thông tin và truyền thông đa phương tiện. Lúc này, khi đến các trung tâm TDTT, người tập không chỉ đơn giản quan tâm đến không gian, địa điểm, dụng cụ, trang thiết bị, mà giờ đây, các dịch vụ đi kèm, hệ thống kết nối internet... và vô vàn những yếu tố khác quan khác cũng đã tác động đến việc chọn lựa điểm tập luyện.

Dựa theo nội dung được đề cập đến trong Chương trình chính sách phát triển thể thao của Malaysia, thể thao thành tích cao và thể thao quần chúng là 2 mũi nhọn phát triển của quốc gia này. Theo các chuyên gia, thể thao quần chúng là nền tảng cơ bản để phát triển thể thao thành tích cao. Lúc này, Chính phủ sẽ dễ dàng hơn trong việc phát hiện các tài năng, tập trung đầu tư vào các môn trọng điểm. Và muốn thể thao quần chúng phát triển tốt, thì việc xây dựng hệ thống các trung tâm TDTT đảm bảo tiện nghi, an toàn, đầy đủ trang thiết bị, với các dịch vụ đi kèm đa dạng sẽ giúp thu hút được lượng lớn người tham gia tập luyện. Chính vì lý do đó, hệ thống các trung tâm TDTT, các CLB TDTT từ cấp cơ sở, cho đến cấp quận, bang, quốc gia đều được trang bị trang thiết bị đa dạng phục vụ cho việc tập luyện của người dân, cũng như nhu cầu tập luyện

của các đội tuyển thành tích cao của bang hoặc của quốc gia.

Hầu hết các trung tâm, các cơ sở TDTT này đều trực thuộc sự quản lý của Bộ Thanh niên và Thể thao quốc gia, cho dù mô hình và quy mô của trung tâm đó nhỏ hay lớn. Một số các trung tâm TDTT nổi tiếng của Malaysia có thể kể đến gồm: Trung tâm TDTT quốc tế, Tổ hợp TDTT cấp cao thanh niên quốc gia, Tổ hợp TDTT thanh niên hữu nghị tại các bang... Tổng cộng có khoảng gần 1.500 CLB, trung tâm TDTT, cơ sở luyện tập TDTT, sân vận động, nhà thi đấu TDTT trên toàn quốc... với trang thiết bị tiêu chuẩn, các chương trình tập luyện căn bản, khoa học. Tất cả các trung tâm, cơ sở luyện tập này đều có các chuyên gia, các HLV hướng dẫn bài bản.

Theo một báo cáo thống kê của Ủy ban Xây dựng kế hoạch kinh tế, kinh phí đưa về cho các trung tâm TDTT, các cơ sở TDTT đã tăng lên nhanh trong khoảng thời gian từ năm 2001 đến 2015: từ 188 triệu ring-git (50 triệu đô-la Mỹ) lên 300 triệu ring-git (xấp xỉ 80 triệu đô-la Mỹ) cho việc vận hành các tổ hợp thể thao cấp cao; hay trong năm 2001, chi trả cho việc sửa chữa địa điểm, mua sắm thêm trang thiết bị, dụng cụ là 113 triệu ring-git (khoảng 30 triệu đô-la Mỹ), thì đến năm 2010, khoản chi này đã tăng hơn 2 lần, lên tới 280 triệu ring-git (74 triệu đô-la Mỹ); hay khoản chi cho công tác đào tạo, huấn luyện VĐV đã tăng gấp 7 lần, từ 6 triệu ring-git (khoảng 1,6 triệu đô-la Mỹ) lên 40 triệu ring-git (khoảng 10,5 triệu đô-la Mỹ). Bên cạnh đó, khoản kinh phí Chính phủ đầu tư cho việc xây mới và cải tạo thêm 150 sân thi đấu Bóng đá trong nhà (futsal) là 15 triệu ring-git (xấp xỉ 4 triệu đô-la Mỹ), và 50 triệu ring-git (khoảng 13,2 triệu đô-la Mỹ) cho việc nâng cấp hệ thống đường chạy cho 30 điểm tập luyện TDTT trên toàn quốc.

Chính phủ Malaysia cũng cho xây dựng hệ thống thuế hỗ trợ cho các doanh nghiệp, công ty đứng ra thực hiện việc nâng cấp, cải tạo các địa điểm tập luyện, cơ sở TDTT trên toàn quốc, với mục đích khuyến khích các doanh nghiệp quan tâm đến sự phát triển của thể thao nước nhà.

Việc phát triển hệ thống các trung tâm TDTT cơ sở phụ thuộc vào một số những yếu tố cơ bản, trong đó nổi bật lên một số yếu tố như: (1) địa điểm đặt các trung tâm TDTT, (2) mức độ đô thị hóa và phát triển dân cư của vùng và (3) các tác động từ văn hóa, kinh tế, con người.

Theo như nội dung được đề cập đến trong Chương trình Chính sách phát triển thể thao quốc gia của Malaysia, địa điểm đặt các trung tâm phải thuận lợi cho cả việc phát triển thể thao thành tích cao và thể thao quần chúng. Hay xét về

tác động từ văn hóa, kinh tế và con người, do Malaysia là một quốc gia đa sắc tộc, với số lượng người Mã-lay, người Ấn và người Trung Quốc chiếm đa số. Chính phủ sẽ có xu hướng lựa chọn xây dựng các trung tâm TDTT tại những vùng có số người hào hứng trong việc luyện tập thể thao, hay coi thể thao là một phần không thể thiếu trong nét văn hóa đời thường hàng ngày của họ.

Mục đích của Chương trình Chính sách phát triển thể thao quốc gia của Malaysia là xây dựng một xã hội năng động, một quốc gia khỏe mạnh cả về thể chất lẫn tinh thần thông qua việc khuyến khích người dân tăng cường tham gia các hoạt động thể dục thể thao cả ngoài trời, lẫn trong nhà.

Phương Ngọc tổng hợp (theo Sports Facilities in Malaysia và Sports Facilities – Trends and development considerations)

PHẦN III. THIẾT CHẾ THỂ THAO VÀ NHỮNG XU HƯỚNG THAY ĐỔI VỀ TƯ TƯỞNG, CHÍNH TRỊ

Chúng ta có thể xem xét vấn đề này sâu hơn qua 3 Đại hội lớn:

ĐẠI HỘI THỂ THAO TOÀN CHÂU PHI

Những nỗ lực đã được thực hiện để tổ chức Đại hội Thể dục thể thao toàn Phi ở Algiers vào đầu năm 1925 và ở Alexandria vào năm 1928, nhưng họ đã thất bại do những chính sách cai trị thực dân và những khó khăn về kinh tế. Mãi đến đầu thập niên 1960 Đại hội thể dục thể thao Hữu nghị giữa các nước nói tiếng Pháp ở châu Phi mới được tổ chức. Trong suốt thời gian đó, phong trào thể thao, các chính sách, thiết chế thể thao của châu Phi chịu ảnh hưởng và chi phối rất lớn bởi chủ nghĩa thực dân và gần như không thể phát triển.

Hội nghị Bộ trưởng Thanh niên và Thể thao các nước châu Phi tổ chức tại Paris vào năm 1962, đã quyết định và cho ra đời Đại hội Thể dục thể thao toàn Phi vào năm 1965 như là một sức mạnh thúc đẩy sự đoàn kết ở châu Phi và coi thể thao là phương tiện hữu hiệu để thống nhất lục địa này chống lại chế độ phân biệt chủng tộc ở Nam Phi. Cùng năm đó Đại hội đã được IOC chính thức công nhận. Hơn 2.500 vận động viên từ 30 quốc gia độc lập của châu Phi đã tham dự Đại hội Thể dục thể thao toàn Phi năm 1965 tổ chức tại Brazzaville, Congo. Đại hội Thể dục thể thao toàn Phi lần thứ 6 được tổ chức vào năm 1995 với sự có mặt lần đầu tiên của Nam Phi (sau chế độ phân biệt chủng tộc); tiếp đến Đại hội Thể dục thể thao toàn Phi lần thứ 8 được tổ chức tại Abuja, Nigeria... với các nhiệm vụ hành động cụ thể: *“như là một hồi chuông cảnh tỉnh đối với lục địa châu Phi bị đe dọa bởi chiến tranh, bệnh tật, đói nghèo; sử dụng thể thao như một vũ khí mạnh mẽ trong cuộc đấu tranh này để vượt qua các thách thức...”*.

Toàn thế giới lúc đó đã chứng kiến những hình ảnh và lời kêu gọi đề cao sự giúp đỡ của các cộng đồng cho châu Phi như Ethiopia của ca sĩ và nhạc sĩ quốc tế Bob Geldof. Các nhà lãnh đạo chính trị nhân đạo, như Nelson Mandela, cựu Tổng thống Nam Phi cũng đã nhiều lần nói rằng: Bóng đá có sức mạnh to lớn trong việc lay chuyển tình cảm của con người mà không có gì khác có thể làm được (Observer, 13 tháng 7 năm 2003).

Minh họa điển hình nhất chính là Cúp quốc gia châu Phi năm 2003, trận

đấu giữa Rwanda và Uganda. Những hình ảnh bạo lực giữa người chơi, giữa các cầu thủ và cảnh sát đã đi vào lịch sử Bóng đá của châu Phi và toàn nhân loại (Carlin, 2003). Một pha cứu nguy của thủ môn Rwanda Mohammed Mossi đã kích động 60.000 khán giả la ó, đối thủ lên án thủ môn Rwanda và cho rằng anh đã sử dụng sức mạnh siêu nhiên để cứu nguy khung thành; Abubaker Tabula của Uganda thực hiện đảo, bới đàng sau cầu môn của Rwanda để tìm bùa ngải. Trận đấu buộc phải tạm dừng. Nửa giờ sau, trận đấu tiếp tục và Rwanda đã giành chiến thắng 1- 0. Những buổi lễ ăn mừng chiến thắng liên tiếp diễn ra trên khắp đất nước Rwanda.

Trong tháng 6 năm 2003, cầu thủ Bóng đá Cameroon Marc Vivien Foe đã chết trong một trận bán kết của Giải Confederations Cup mà trong đó Cameroon đã đặt mục tiêu trở thành quốc gia châu Phi đầu tiên vào được vòng chung kết của một vòng đấu lớn của World Cup. Cái chết của các ngôi sao Bóng đá đã được đưa tin trên trang nhất các báo lớn của châu Âu và châu Phi.

Có rất ít những điều có thể đoàn kết và hòa giải dân tộc, nhưng sự kiện Cameroon lại khiến người ta có cái nhìn khác. Và kể từ năm 1990, những cơn “Sư tử” Bóng đá của đội tuyển quốc gia châu Phi đã thành công trong việc gắn kết các dân tộc lại với nhau.

ĐẠI HỘI THỂ DỤC THỂ THAO CHÂU Á

Đại hội thể dục thể thao châu Á được tổ chức với mục đích phát triển sự hiểu biết lẫn nhau về văn hóa và tình hữu nghị trong khu vực châu Á. Các Đại hội thể thao châu Á hiện đại, phát minh từ truyền thống, được tổ chức lại theo gợi ý của Ấn Độ sau Chiến tranh Thế giới II và lần đầu tiên được tổ chức tại New Delhi vào năm 1951. Mười một quốc gia và khoảng 489 vận động viên đã tham gia thi đấu tại Đại hội đầu tiên. Israel có tham dự, nhưng Syria không tham dự; Pakistan, chỉ mới tách ra khỏi Ấn Độ, đã từ chối tham dự, trong khi hai nước cộng sản Trung Quốc và Việt Nam đồng tẩu chay bởi vì Ấn Độ từ chối công nhận một trong hai chính phủ này.

Đại hội thể thao châu Á lần thứ tư tổ chức tại Jakarta, Indonesia, năm 1962 chứng kiến một động thái mới của phong trào thể thao khi chịu sự tác động mạnh mẽ của thể chế chính trị. Đại hội thể thao các Lực lượng mới trời dậy (Ganefo) được tổ chức. Động thái này là đối lập rõ ràng với các cường quốc phương Tây. Cả Trung Quốc và Liên Xô sau đó đã cung cấp tiền và gửi các vận động viên đến tham dự. Sự tồn tại của Ganefo đủ thời gian để phương Tây thấy rằng các quốc gia châu Á có thể tổ chức các Đại hội thể thao khác.

Hội đồng Olympic châu Á được thành lập vào năm 1982 và đến năm 2003 đã có 43 quốc gia và các vùng lãnh thổ ở khu vực trở thành thành viên. Trò chơi truyền thống của châu Á là Kabbadi đã được giới thiệu tại Á vận hội Bắc Kinh năm 1990, nhưng hầu hết các nội dung thi đấu vẫn là các môn thể thao hiện đại. Năm 1994 Đại hội thể thao châu Á được tổ chức ở Hiroshima, Nhật Bản, tượng trưng cho sự tái sinh của thành phố, Kazakhstan trở thành nước Cộng hòa thuộc Liên Xô cũ ở châu Á đã lần đầu tiên tham dự Đại hội này và là một minh họa của việc thay đổi địa lý năng động của bản đồ thể thao thế giới (Levinson và Christensen, 1996).

Biểu tượng của Đại hội thể thao châu Á -1994 miêu tả con chim bồ câu, biểu tượng của hòa bình và chữ “H” của Hiroshima, Hiroshima phản ánh của ước vọng hòa bình. Các khẩu hiệu kèm các biểu tượng thể hiện mong ước rằng Đại hội thể thao châu Á sẽ thúc đẩy sự tôn trọng lẫn nhau giữa các dân tộc châu Á như những gì họ đã làm để xây dựng một châu Á năng động hấp dẫn cho thế kỷ XXI.

Đại hội thể thao châu Á 2002 được tổ chức ở Busan Hàn Quốc. Bắc Triều Tiên tham gia lần đầu tiên tại Đại hội thể thao được tổ chức tại Hàn Quốc; Quốc ca của Bắc Triều Tiên đã được cử lần đầu tiên tại Hàn Quốc, các đạo luật

cắm treo cờ Bắc Triều Tiên được tạm gác sang một bên trong suốt thời gian Đại hội mặc dù nó vẫn còn bất hợp pháp cho cá nhân những người Nam triều tiên dương cờ Bắc Triều Tiên. Chủ nghĩa thực dân trong nước Trung Quốc cho rằng, Đài Loan được đại diện là Đài Loan Trung quốc và các vận động viên đến từ Đài Loan đã buộc phải diễu hành đằng sau biểu ngữ Trung Quốc. Afghanistan tham gia Đại hội thể thao châu Á- 2002, lần đầu tiên kể từ khi Taliban lên nắm quyền, mặc dù thiếu các phương tiện hoặc cơ sở hạ tầng thể thao tại Afghanistan.

2006 Đại hội thể thao châu Á được tổ chức tại Doha, Qatar. Qatar là một đất nước chỉ có 1.903.447 người (theo số liệu thống kê năm 2013) và một trong những vấn đề cần giải quyết lúc ấy là yêu cầu của một số nước Hồi giáo về trang phục thể thao của một số nữ vận động viên Hồi giáo khi tham gia thi đấu. Kết quả là, các công ty sản xuất trang phục thể thao hùng mạnh nhất bị một số quốc gia Hồi giáo cáo buộc là đã bắt các nữ vận động viên sử dụng trang phục không phù hợp với phụ nữ ở các nước Hồi giáo.

Ngoài ra còn có các vấn đề giải thích khác nhau về kinh Koran, trong đó nảy sinh vấn đề ăn mặc thiếu vải của phụ nữ ở một số môn thể thao. Những người Hồi giáo đã giải thích rằng họ phải che đậy lên chân tay và thậm chí cả khuôn mặt, đó là yêu cầu bắt buộc mang nét văn hóa truyền thống trong trang phục của người Hồi giáo. Họ có thể trở thành tình nguyện viên, trọng tài, cán bộ kỹ thuật, vận động viên đạt tiêu chuẩn quốc tế trong khi vẫn tôn trọng các giá trị Hồi giáo”.

ĐẠI HỘI THỂ THAO LIÊN MỸ

Vào năm 1932, tại Thế vận hội Olympic Los Angeles, đại diện từ các nước Mỹ Latin đã đề xuất một Đại hội cho tất cả khu vực châu Mỹ. Đại hội đồng thể thao liên Mỹ đã đề xuất việc tổ chức Đại hội thể thao vào năm 1942, nhưng đã không được tổ chức mãi cho đến năm 1948 tại London, sự kiện mới được diễn ra.

Giải đấu sáng lập Đại hội thể thao liên Mỹ đã diễn ra tại Buenos Aires vào năm 1951, được gọi là một lễ hội thể thao và tình hữu nghị quốc tế. 22 quốc gia và 2.500 vận động viên đã tham gia thi đấu ở 19 nội dung. Đại hội tiến hành đổi tên vào năm 1955 thành Tổ chức thể thao liên Mỹ (PASO). Năm 1979 Puerto Rico đã chi 60 triệu USD để xây dựng cơ sở vật chất mới cho Đại hội. Cuba đã tổ chức Đại hội năm 1991 và lập kỷ lục mới về số lượng vận động viên và các nước tham gia. Do lệnh cấm vận kinh tế của Mỹ đối với Cuba nên nước này chỉ thu được 1.200.000 USD trong số 9.000.000 USD đã thỏa thuận lúc đầu từ bản quyền truyền hình. Đại hội trở về Argentina vào năm 1995 với hơn 5.000 vận động viên từ 42 quốc gia tranh tài tại 37 môn thể thao. Khẩu hiệu của Đại hội là “Châu Mỹ : Vui nhộn, Thượng võ, Bác ái” bằng các ngôn ngữ chính của bán cầu này, song tự nó cũng lại là một biểu tượng của hình thức khác nhau của chủ nghĩa thực dân (Levinson và Christensen, 1996).

Như vậy có thể thấy các chính sách về văn hóa, thiết chế thể dục thể thao cũng chịu những ảnh hưởng nhất định từ tư tưởng, thể chế chính trị các khu vực cộng đồng khác nhau. Phong trào thể thao phương Nam, và đặc biệt là thể thao Mỹ Latin thường bắt đầu từ vị thế mà cơ cấu quyền lực của thể thao không thay đổi về chất từ cuối thời đại đế quốc. Điều quan trọng là các đường lối văn hóa, thiết chế thể thao đưa ra là không đồng nhất ở phương Tây, cũng như trên các châu lục. Không những thế, một tổ chức hoạt động độc lập liên quan đến các mối quan hệ giữa thể thao ở châu Phi, châu Á và châu Mỹ, đặc biệt là những quốc gia phía nam của Hoa Kỳ, có thể được tăng cường hơn nữa bằng cách liên kết các chính sách về thể thao trong các cuộc đấu tranh chống thực dân hoặc hậu thực dân trước đây với các chính sách về thể thao và chống toàn cầu hóa trong giai đoạn hiện nay.

Các cuộc biểu tình chống toàn cầu hóa trên các vùng, các châu lục hiện nay báo hiệu một khung cảnh chính trị mới và những phong trào điển hình ở Chiapas, Porto Alegre, Seattle, Genoa hoặc Barcelona đã chỉ ra xu hướng sẽ có

sự thay đổi về tư tưởng, chính trị và địa lý hoàn toàn mới.

Đây là vấn đề hết sức nhạy cảm và sẽ tiếp tục được khám phá trong những công trình nghiên cứu khác, nhưng những dấu hiệu về chia tách toàn cầu, khác biệt về ý thức hệ sẽ liên quan đến thể thao hiện đại cũng như dự báo hình thành những chính sách, thiết chế thể thao mới.

Nổi bật lên là ba hướng phát triển, đánh dấu sự trở lại của hệ tư tưởng thông qua các hoạt động thể thao thế giới: (1) sự bành trướng dữ dội của Mỹ với thể thao Mỹ và các công ty truyền thông đang tìm kiếm một thị phần lớn hơn của thể thao toàn cầu. Các công ty thể thao xuyên quốc gia của Mỹ đã chiếm địa vị thống trị tại rất nhiều quốc gia nghèo hơn trên thế giới; (2) thể thao và toàn cầu hóa hay quốc tế hóa theo hướng tiến bộ, trong đó việc theo đuổi nỗ lực đa phương thực sự trong thể thao đang dẫn đến sự bình đẳng về kinh tế, chính trị và xã hội lớn hơn thông qua thể thao; (3) thể thao và giáo dục thể chất trong trào lưu Hồi giáo chính thống sẽ mở ra sự tôn trọng, đoàn kết lẫn nhau tại những sự kiện thể thao và văn hóa thể chất Hồi giáo.

Có thể cho rằng các khía cạnh xã hội của thể thao toàn cầu chắc chắn sẽ chỉ là một khẩu hiệu trống rỗng chừng nào còn tồn tại sự mất cân bằng tương đối giữa các cộng đồng.

Tuy nhiên, giá trị sự hiểu biết về thể thao được xem như một lời nhắc nhở rằng coi trọng những hoạt động thể thao nói chung, những thiết chế về thể thao, văn hóa, lịch sử, xã hội, chính trị, kinh tế và địa lý của các cộng đồng khác nhau có ý nghĩa quan trọng trong việc nâng cao hiểu biết về thể thao, văn hóa và xã hội.

Trọng tâm của vấn đề được bàn luận trong đề tài dưới đây là vấn đề bất bình đẳng về cơ hội trong thể thao mà rõ ràng có liên quan đến việc phân bố không công bằng về quyền lực. Bất bình đẳng là một vấn đề phức tạp và đa dạng giữa các cộng đồng khác nhau. Một trong những nguyên nhân lịch sử của sự phân chia giữa các bộ phận người giàu và người nghèo trên thế giới có liên quan đến di sản của chủ nghĩa thực dân và chủ nghĩa đế quốc trước đây, chế độ này đã bóc lột các nguồn lực từ các quốc gia ở Nam bán cầu, bao gồm cả các nguồn lực về thể thao.

Gần đây sự chú ý đã chuyển sang cách thức mới, ở đó các tập đoàn xuyên quốc gia đang góp phần phân chia và phân phối hàng hóa thể thao một cách không đồng đều. Một tổ chức phát triển việc làm trong lĩnh vực thể thao gần đây đã tập trung nghiên cứu, đánh giá về thể thao thực dân và hậu kỳ thực dân.

Nội dung được trình bày trong bài này đã xem xét đến những điểm mạnh và điểm yếu của thời kỳ hậu chủ nghĩa thực dân như là một ý tưởng khiến người ta phải chú ý đến sự năng động của thể thao trong các cộng đồng khác nhau. Đã có nhiều nghiên cứu về thiết chế thể thao ở các khu vực, địa điểm và dân tộc trên thế giới nhưng lại không xem xét một cách cụ thể trong các điều kiện bao trùm của thời kỳ hậu chủ nghĩa thực dân hoặc thể thao toàn cầu. Tính năng động xã hội và chính trị của thể thao hiện đại chịu ảnh hưởng rất nhiều từ các chính sách, thiết chế thể thao của các cộng đồng khác nhau, đồng thời là một trong những yếu tố chống lại tư tưởng cục bộ, dân tộc chủ nghĩa và sự co cụm theo những chính sách thể thao cá biệt.

Một vấn đề liên quan giữa các thiết chế thể thao cộng đồng khác nhau là quyền của tất cả mọi người được tiếp cận với thể thao, tham gia tập luyện, thi đấu thể thao và được đại diện thông qua thể thao. Sự nhận biết đối với thế giới của các cộng đồng thể thao đang mở rộng. Tuy nhiên, giá trị tổng thể lại nằm trong phương pháp của sự chống lại tư tưởng hướng nội và địa phương chủ nghĩa.

Thu Hà biên dịch (theo Other Sporting communities)

THÔNG TIN TỔNG HỢP

TRUNG TÂM THÔNG TIN THỂ DỤC THỂ THAO

36 Trần Phú – Ba Đình – Hà Nội

ĐT: 04.3747.2958 – 04.3747.5254; Fax: 04.37471981

Email: banbientap@tdtt.gov.vn

Website: www.tdtt.gov.vn

Chịu trách nhiệm xuất bản và nội dung:

Giám đốc Trung tâm Thông tin TDTT

Tổng biên tập Trang tin Điện tử thể thao Việt Nam

TS. Đàm Quốc Chính

Biên tập:

Ths. Lý Đức Thùy (Trưởng ban)

Ths. Ngô Thịnh Hương, Ths. Đoàn Anh Thu

Biên dịch:

Phuong Ngọc, Trần Bình, Thu Hà, Hồng Anh

Khánh Ngọc, Hồng Hạnh, Hải Yến, Đức Anh

Trình bày:

Xuân Nhi